

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Ν.Σ.Κ.)

Αριθμός γνωμοδότησης 102/2022
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Β΄ Τακτική Ολομέλεια
Συνεδριάσεις της 13ης Οκτωβρίου και 24^{ης} Νοεμβρίου 2022

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Ευγενία Βελώνη, Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη: Γεώργιος Κανελλόπουλος, Νίκη Μαριόλη, Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Αντώνιος Τατσόπουλος, Αντιπρόεδροι του Ν.Σ.Κ., Δημήτριος Μακαρονίδης, Ευαγγελία Σκαλτσά, Ελένη Πασαμιχάλη, Σταύρος Σπυρόπουλος, Βασίλειος Καραγεώργος, Πέτρος Κωνσταντινόπουλος, Βασιλική Παπαθεοδώρου, Χαράλαμπος Μπρισκόλας, Νικόλαος Καραγιώργης, Μαρία Σπάσου, Αικατερίνη Γαλάνη, Στέργιος Κίκας, Δημήτριος Κατωπόδης, Κωνσταντίνος Ζαμπάρας, Αναστασία Ζαφειριάδου, Νικόλαος Μουκαζής, Περικλής Αγγέλου, Θεόδωρος Ράπτης, Αντώνιος Παπαγεωργίου, Ευστράτιος Ηλιαδέλης, Παρασκευάς Χρυσοστομίδης, Μαρία Μπασδέκη, Αντώνιος Αντωνίου, Δημήτριος Καμάρης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Παναγιώτης Δούκας, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός ερωτήματος: Το έγγραφο της Γενικής Δνσης Παροχών & Υγείας, Δνσης Β΄ Παροχών, Τμήμα Ενστάσεων και Προσφυγών του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-Ε.Φ.Κ.Α.), με αριθμό πρωτ. Α/Α 91392/13.03.2021, όπως διευκρινίσθηκε με το έγγραφο της αυτής Υπηρεσίας, με αριθμό πρωτ. 371430/23.09.2021.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται εάν: 1. Εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3863/2010 (Α΄ 115), όπως αυτές συμπληρώθηκαν με τα άρθρα 39 και 40 του ν. 3996/2011 (Α΄ 170), στην περίπτωση του Ζ.Κ., δικαιούχου προσυνταξιοδοτικής παροχής από το πρώην νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζουπαλλήλων» (τ. Ε.Τ.Α.Τ.), ο οποίος: α) αποχώρησε οικειοθελώς από την πρώην (τ.) Εμπορική Τράπεζα στις 14.07.2010, πριν τη συμπλήρωση του

πεντηκοστού πέμπτου (55ου) έτους της ηλικίας του, β) με την αίτησή του, με αριθμό πρωτ. 1134/21.02.2011, ζήτησε προσυνταξιοδοτική παροχή από το τ. Ε.Τ.Α.Τ. με αναστολή της καταβολής της έως την συμπλήρωση του ως άνω έτους της ηλικίας του, γ) με υποβληθείσα στη συνέχεια, στις 21.07.2011, στο τ. Ε.Τ.Α.Τ. αίτησή του ζήτησε την αναγνώριση, με βάση τη διάταξη του άρθρου 22 παρ. 1 εδάφιο ε΄ του Καταστατικού του πρώην Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος (τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε.), πλασματικού χρόνου κενών διαστημάτων και χρόνου ασφάλισης παιδιών, τον οποίο είχε αναγνωρίσει στο πρώην Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων – Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (τ. Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ.), σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις των ν. 3863/2010 και 3996/2011, αίτημα που έγινε αποδεκτό με την απόφαση του τ. Ε.Τ.Α.Τ., με αριθμό 1012/261ης Συν./04.04.2012.

2. Το τ. Ε.Τ.Α.Τ νομίμως αναγνώρισε για τη θεμελίωση προσυνταξιοδοτικής παροχής του Ζ.Κ. τον πλασματικό χρόνο κενού χρονικού διαστήματος μετά την αποχώρησή του από την τ. Εμπορική Τράπεζα, ενόψει των διατάξεων των άρθρων 7 παρ. 6 και 15 παρ. 1 του Καταστατικού του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., καθώς και εάν ο ανωτέρω είχε δικαίωμα λήψης της παροχής αυτής, πριν την συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας του, με αναγνώριση χρόνου ασφάλισης μετά την αποχώρησή του από την Τράπεζα.

3. Το Ε.Τ.Α.Τ. (νυν ε-Ε.Φ.Κ.Α.) οφείλει να καταβάλει επίδομα τέκνων στον Ζ.Κ., άγαμο γονέα ο οποίος έχει αναγνωρίσει δύο τέκνα με δικαστική απόφαση, χωρίς ωστόσο να του έχει ανατεθεί η επιμέλειά τους.

4. Υπάρχει, με βάση τα οριζόμενα στο άρθρο 137 του ν. 3655/2008 (Α΄ 58) περί παραγραφής, η δυνατότητα επιστροφής των κατατεθεισών από τον Ζ.Κ. εισφορών αναγνώρισης, σε περίπτωση που αυτός δεν είχε δικαίωμα να αναγνωρίσει για θεμελίωση προσυνταξιοδοτικής παροχής κενό χρόνο ασφάλισης μετά την αποχώρησή του από την Τράπεζα, ή τυγχάνουν εφαρμογής τα οριζόμενα στη γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ., με αριθμό 87/2014, για προσαύξηση του χρόνου αυτού επί της προσυνταξιοδοτικής παροχής.

.....

Στο ανωτέρω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Β΄ Τακτική Ολομέλεια) γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Από το έγγραφο του ερωτήματος, όπως αυτό διευκρινίστηκε με το έγγραφο της ερωτώσας Υπηρεσίας, με αριθμό πρωτ. 371430/23.09.2021, και τα στοιχεία που τα συνοδεύουν προκύπτουν τα εξής:

1. Ο Ζ.Κ., προσλήφθηκε από την τ. Εμπορική Τράπεζα στις 23.07.1982 και αποχώρησε οικειοθελώς από αυτή στις 14.07.2010, έχοντας συμπληρώσει πραγματική υπηρεσία είκοσι έξι (26) ετών, τριών (3) μηνών και μιας (1) ημέρας και εξαγοράσει στρατιωτική υπηρεσία ενός (1) έτους, με ταυτόχρονη αναγνώριση «κενού χρόνου» (κατά την περίοδο

που υπηρετούσε στην Τράπεζα), άνευ αποδοχών, οκτώ (8) μηνών και δεκαεπτά (17) ημερών. Έτσι, κατά την οικειοθελή αποχώρησή του από την ανωτέρω Τράπεζα ο Ζ.Κ. είχε συμπληρώσει συνολικό χρόνο για θεμελίωση προσυνταξιοδοτικής παροχής είκοσι επτά (27) ετών, έντεκα (11) μηνών και δεκαοκτώ (18) ημερών.

2. Μετά την, κατά τα άνω, αποχώρησή του από την τ. Εμπορική Τράπεζα, ο ανωτέρω συνταξιούχος υπέβαλε στο τ. ΕΤΑΤ τα εξής, σχετιζόμενα με το ερώτημα, αιτήματα:

α) Προσυνταξιοδοτικής παροχής, παράλληλα με αναγνώριση πλασματικού χρόνου τέκνων (η με αριθμό πρωτ. Φ.Ε.Τ.Α.Τ. 8120/10.12.2010 αίτηση),

β) Προσυνταξιοδοτικής παροχής με αναστολή, σύμφωνα με το εδάφιο β' του άρθρου 7 των καταστατικών διατάξεων τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. (η με αριθμό πρωτ. Φ.Ε.Τ.Α.Τ. 1134/21.02.2011 αίτηση).

Επί των αιτημάτων αυτών, με το με αριθ. πρωτ. Φ.Ε.Τ.Α.Τ. 3677/08.07.2011 έγγραφο του τ. Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ., του κοινοποιήθηκε η από 14.07.2010 απόφαση αναστολής συνταξιοδότησης και οι από 16.07.2010 και 02.09.2010 τροποποιητικές αποφάσεις, βάσει των οποίων το δικαίωμά του για απονομή προσυνταξιοδοτικής παροχής αρχίζει από το πεντηκοστό πέμπτο (55ο) έτος της ηλικίας του, ήτοι στις 20.09.2018 (ημερομηνία γέννησής του 21.09.1963).

γ) Αναγνώρισης πλασματικού χρόνου δύο (2) τέκνων [εννιακοσίων (900) ημερών ασφάλισης], σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3863/2010, με επίκληση των διατάξεων του άρθρου 22 του Καταστατικού του τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. και ενός (1) έτους μη επιδοτούμενης ανεργίας χρονικού διαστήματος 1977-1982 [τριακοσίων (300) ημερών ασφάλισης] (η με αριθμό πρωτ. Φ.Ε.Τ.Α.Τ. 3779/21.07.2011 αίτηση).

δ) Αναγνώρισης κενών διαστημάτων ασφάλισης χρονικής περιόδου 2010-2011, ήτοι μετά την αποχώρησή του από την ως άνω Τράπεζα (η με αριθμό πρωτ. Φ.Ε.Τ.Α.Τ. 5432/31.10.2011 αίτηση, με την οποία επαναφέρθηκε και το ανωτέρω αίτημα για αναγνώριση του πλασματικού χρόνου τέκνων).

3. Επισημαίνεται ότι ο Ζ.Κ., με τη με αριθμό πρωτ. Φ.Ε.Τ.Α.Τ. 5103/14.10.2011 αίτησή του, είχε καταθέσει στο τ. ΕΤΑΤ τις με αριθμό πρωτ. 11789/6184/05.10.2011 και 10324/13.10.2011 δύο αποφάσεις του Διευθυντή Τοπικού Υποκαταστήματος τ. Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. Ρ., με τις οποίες του είχε αναγνωρισθεί πλασματικός χρόνος: α) τριακοσίων είκοσι πέντε (325) ημερομισθίων κενού διαστήματος ασφάλισης μετά την αποχώρησή του από την αυτή ως άνω Τράπεζα και β) εννιακοσίων (900) ημερών ασφάλισης για τα τρία τέκνα του αντίστοιχα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 39 και 40 του ν. 3996/2011.

4. Με το με αριθμό πρωτ. Φ.Ε.Τ.Α.Τ. 2576/06.04.2012 έγγραφο διαβιβάσθηκε στον Ζ.Κ. απόφαση του τ. Ε.Τ.Α.Τ. με ημερομηνία καταβολής της προσυνταξιοδοτικής παροχής από 16.03.2012, συμπεριλαμβάνοντας στην παροχή επιδόματος συζύγου και τέκνων,

παρά το ότι αυτός δεν είχε συνάψει γάμο και δεν είχε την επιμέλεια των τέκνων τα οποία αναγνώρισε το έτος 2006.

Επί της ένστασης του Ζ.Κ. (η με αριθ. πρωτ. Φ.Ε.Τ.Α.Τ. 2920/27.04.2012) κατά της ανωτέρω απόφασης, με αίτημα την επανεξέταση του σχετικού αιτήματός του και την χορήγηση της προσυνταξιοδοτικής παροχής από την ημερομηνία της αποχώρησής του από την Τράπεζα, ήτοι από 14.07.2010, εκδόθηκε η με αριθμό 1216/291ης Συν./02.04.2013 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) του τ. Ε.Τ.Α.Τ., σύμφωνα με την οποία ο Ζ.Κ. είχε δικαίωμα απόληψης της παροχής από την εξόφληση του ποσού της εξαγοράς πλασματικών χρόνων, ήτοι είχε θεμελιώσει δικαίωμα προσυνταξιοδοτικής παροχής από τις 16.03.2012.

5. Ακολούθησαν έγγραφες και ηλεκτρονικές διαμαρτυρίες του Ζ.Κ. και αιτήματα επανεξέτασης της υπόθεσής του προς το τ. Ε.Τ.Α.Τ., το Υπουργείο Εργασίας, τον Συνήγορο του Πολίτη, το Σώμα Επιθεωρητών Δημόσιας Διοίκησης (τα με αριθμό πρωτ. Φ.Ε.Τ.Α.Τ. 3903/05.11.2014, 5260/08.12.2014 έγγραφα, το από 14.12.2014 ηλεκτρονικό έγγραφο, τα με αριθμό πρωτ. Φ.Ε.Τ.Α.Τ. 5332/30.09.2015 και 7012/30/30.11.2015 έγγραφα). Ομοίως, έγγραφες διαμαρτυρίες με αίτημα ενημέρωσής του για την αναγνώριση πλασματικών χρόνων και για την τύχη των από 04.05.2018 και 10.05.2018 εξώδικων διαμαρτυριών του ο Ζ.Κ. υπέβαλε και προς τον Ε.Φ.Κ.Α. μετά την έναρξη λειτουργίας του (οι με αριθμό 9376/09.08.2017, 585990/04.05.2018 και 377261/26.03.2019).

6. Στο πλαίσιο αυτό, εκδόθηκε για την υπόθεση του Ζ.Κ. σχετικό πόρισμα από τη Μονάδα Επιθεώρησης και Ελέγχων της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (το με αριθμό 21023/2020) και συγκροτήθηκε από τη Γενική Διευθύντρια Παροχών και Υγείας του e-Ε.Φ.Κ.Α., με το με αριθ. πρωτ. 143521/03.07.2020 έγγραφο της, ειδική (ad hoc) Επιτροπή για τη σύνταξη επί της εν λόγω υπόθεσης σχετικής εισήγησης, ύστερα από έλεγχο του ατομικού φακέλου του Ζ.Κ., ώστε στη συνέχεια να εισαχθεί η υπόθεσή του ενώπιον του Δ.Σ. του e-Ε.Φ.Κ.Α. Η Επιτροπή αυτή για τη διαμόρφωση της εισήγησής της διατύπωσε τα αναφερόμενα στην περίληψη της παρούσας ερωτήματα-προβληματισμούς, τα οποία υποβλήθηκαν εγγράφως, μέσω του καθ' ύλη αρμοδίου Υποδιοικητή του Οργανισμού, προς το Γραφείο Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στον e-Ε.Φ.Κ.Α., με τα με αριθμό 91392/13.03.2021 και 371430/23.09.2021 έγγραφά του.

7. Επί των ερωτημάτων αυτών εκδόθηκε η με αριθμό 48/2022 γνωμοδότηση του ΣΤ' Τμήματος του Ν.Σ.Κ., το οποίο λόγω της σπουδαιότητας και της πολυπλοκότητας των εν λόγω ερωτημάτων, επί των οποίων, πάντως εξέφρασε την αναφερόμενη σ' αυτή γνώμη, αποφάσισε, ομόφωνα, την παραπομπή τους στην Τακτική Ολομέλεια, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 7 παρ.4 περ. δ) του Οργανισμού του Ν.Σ.Κ. (ν.4831/2021, Α' 170).

8. Στη σχετική συνεδρίαση, που έλαβε χώρα στις 13.10.2022, η Β' Τακτική Ολομέλεια του

Ν.Σ.Κ επί των παραπεμφθέντων ενώπιόν της ερωτημάτων γνωμοδότησε ότι: α) Στην περίπτωση του ασφαλισμένου Ζ.Κ. δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3863/2010, όπως αυτές συμπληρώθηκαν με τα άρθρα 39 και 40 του ν.3996/2011 (ομόφωνα) και ότι η ίδια απάντηση προσήκει και για το θέμα της εξαγοράς των πλασματικών ετών τέκνων από τον ανωτέρω, συνταξιούχο του τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., πριν την 01.01.2011 (κατά πλειοψηφία, μειοψηφούντος ενός μέλους), β) το τ. Ε.Τ.Α.Τ. μη νομίμως αναγνώρισε στον Ζ.Κ. για τη θεμελίωση προσυνταξιοδοτικής παροχής τον πλασματικό χρόνο κενού χρονικού διαστήματος μετά την αποχώρησή του από την τ. Εμπορική Τράπεζα, καθώς και ότι ο εν λόγω ασφαλισμένος δεν είχε δικαίωμα λήψης προσυνταξιοδοτικής παροχής πριν τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας του, με αναγνώριση χρόνου ασφάλισής του μετά την αποχώρησή του από αυτή (ομόφωνα), γ) το τ. Ε.Τ.Α.Τ. (νυν ε-Ε.Φ.Κ.Α.) δεν οφείλει να καταβάλει επίδομα τέκνων στον Ζ.Κ., ο οποίος ήταν άγαμος γονέας που είχε αναγνωρίσει με δικαστική απόφαση δύο τέκνα, εφόσον δεν του έχει ανατεθεί η επιμέλειά τους (ομόφωνα), δ) για την επιστροφή των εισφορών, με τις οποίες εξαγοράσθηκαν μη νομίμως αναγνωρισθέντα πλασματικά έτη ασφάλισης, προϋποτίθεται και επιβάλλεται η ανάκληση ως παράνομων των αποφάσεων του Δ.Σ. του τ. Ε.Τ.Α.Τ. περί αναγνώρισης πλασματικών χρόνων ασφάλισης (ομόφωνα), η ανάκληση δε αυτή συνεπάγεται την, άνευ τόκων, αναζήτηση των καταβληθεισών στον Ζ.Κ. προσυνταξιοδοτικών παροχών και συνακολούθως, λόγω του ότι οι εισφορές του θα έχουν καταστεί επιγενομένως αχρεώστητες και επιστρεπτέες σ' αυτόν, τον συμψηφισμό τους με τις ανωτέρω καταβληθείσες προσυνταξιοδοτικές παροχές, σύμφωνα με τα άρθρα 103 και 104 του ν.4387/2016 (ομόφωνα) και ε) μετά τον συμψηφισμό, η αναζήτηση του εναπομένοντος τυχόν υπολοίπου των καταβληθεισών παροχών στον ασφαλισμένο Ζ.Κ. είναι υποχρεωτική και ανατρέχει στον χρόνο έναρξης της καταβολής τους, ανεξάρτητα από υπαιτιότητά του, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 103 παρ.1 του ν.4387/2016 [κατά πλειοψηφία (ψηφοί 21)]. Κατά τη μειοψηφία (ψηφοί 11), η Διοίκηση του Φορέα δύναται να μην προβεί σε αναζήτηση και καταλογισμό των αχρεωστήτως καταβληθέντων χρηματικών ποσών, μόνον εφόσον, μετά από την εκτίμηση από αυτήν των πραγματικών περιστατικών και κάθε χρήσιμου σχετικού στοιχείου, διαπιστώσει σωρευτικά ότι: α) ο Ζ.Κ. εισέπραξε τα καταβληθέντα σ' αυτόν ως άνω ποσά καλόπιστα και άνευ της συνδρομής στο πρόσωπό του δόλου και β) από την επιστροφή των εν λόγω ποσών και ενόψει της προσωπικής, οικογενειακής και οικονομικής κατάστασής του υφίσταται κίνδυνος δημιουργίας σ' αυτόν ανυπέρβλητων οικονομικών δυσχερειών με άμεση δυσμενή επίδραση στα μέσα διαβίωσης του ιδίου και της οικογενείας του. Ως προς το τελευταίο αυτό ζήτημα, επειδή με τη με αριθμό 69/2022 γνωμοδότηση της Β' Τακτικής Ολομέλειας είχε δοθεί κατ' εφαρμογή και ερμηνεία της διάταξης του άρθρου 96 παρ.1 του ν. 4270/2014, ομοίου κατά βάση περιεχομένου προς την εφαρμοσθείσα εν προκειμένω

διάταξη του άρθρου 103 παρ.1 του ν. 4387/2016, αντίθετη απάντηση (κατά πλειοψηφία), η Ολομέλεια αποφάσισε, ομόφωνα, την παραπομπή του ζητήματος αυτού στην Πλήρη Ολομέλεια, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 περ. α) του Οργανισμού του Ν.Σ.Κ.

9. Στη συνέχεια, με τη με αριθμό πρωτ. 155727/18.11.2022 πρόσκληση της Προέδρου του Ν.Σ.Κ, τα υποβληθέντα ερωτήματα, εισήχθησαν εκ νέου ενώπιον της Β΄ Τακτικής Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 3 του Οργανισμού του Ν.Σ.Κ., για συνέχιση της συζήτησης και γνωμοδότησης επ' αυτών στο σύνολό τους, ενόψει του γεγονότος ότι στη συνεδρίαση στις 13.10.2022 δεν είχαν ληφθεί υπόψη και αξιολογηθεί: α) η διάταξη του άρθρου 36 παρ. 1 περ. δ΄ του ν. 4052/2012, περί ένταξης, ως προς την επικουρική ασφάλιση, του τ. Ε.Τ.Α.Τ. στο Ε.Τ.Ε.Α., το οποίο (Ε.Τ.Ε.Α.) με τη με αριθμό Φ.21021/29303/2004/03.01.2013 (Β΄ 37/14.01.2013) απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας είχε υπαχθεί στις ρυθμίσεις του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 861/1979, και β) η εφαρμοσθείσα διάταξη του άρθρου 103 παρ. 1 του ν. 4387/2016, κατά το γράμμα της, ρυθμίζει την αναζήτηση των εισφορών που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως από το Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ.

Νομοθετικό πλαίσιο

10. Στο άρθρο 22 παράγραφος 5 του Συντάγματος ορίζεται ότι: *«Το Κράτος μεριμνά για την κοινωνική ασφάλιση των εργαζομένων, όπως νόμος ορίζει».*

11. Στο άρθρο μόνο παρ. 1 του α.ν. 261/1968 (Α΄ 12) ορίζεται ότι: *«Ατομικά διοικητικά πράξεις, εκδοθείσαι κατά παράβασιν νόμου, ανακαλούνται υπό της Διοικήσεως ελευθέρως και άνευ οιασδήποτε δια το Δημόσιον συνεπείας, εντός ευλόγου από της εκδόσεως αυτών χρόνου. Επιφυλασσομένων των ειδικώς, άλλως, οριζουσών, διατάξεων της κειμένης νομοθεσίας, χρόνος, ήσων της πενταετίας τουλάχιστον από της εκδόσεως των κατά τα άνω ανακλητέων πράξεων, εν ουδεμιά περιπτώσει δύναται να θεωρηθή ως μη εύλογος προς ανάκλησιν, ανεξαρτήτως τυχόν κήσεως υπό τρίτων βάσει αυτών οιασδήποτε δικαιώματος».*

12. Στα άρθρα 1, 2, 7 παρ. 1 εδάφια α΄ και β΄, 6 εδάφιο α΄, 7 και 11, καθώς επίσης και στα άρθρα 10 παρ. 1 και 2 εδάφια α΄ και β΄, 10 α παρ. 3 εδάφια α΄ και β΄, 15 παρ. 1 και 22 παρ. 1 εδάφια α΄, β΄ και ε΄, παρ. 2, παρ. 3 εδάφια α΄, β΄ και γ΄ και παρ. 5 εδάφιο δ΄ του Καταστατικού του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού της Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος (Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε.), που συνεστήθη με την από 25.10.1948 Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΣΣΕ) μεταξύ της Εμπορικής Τράπεζας και του συλλόγου των υπαλλήλων της, η οποία υπογράφηκε από τον Υπουργό Εργασίας και κατατέθηκε στο Ειρηνοδικείο Αθηνών με αριθμό 782/18.01.1949¹, ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

¹ Στην από 25.10.1948 Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΣΣΕ) μεταξύ της Εμπορικής Τράπεζας και του συλλόγου των υπαλλήλων της, συμπεριλήφθηκε όρος σύμφωνα με τον οποίο «Συνιστάται ειδικός λογαριασμός επικουρικής ασφαλίσεως υπό την επωνυμία Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως

«Άρθρο 1 ΕΠΩΝΥΜΙΑ-ΕΔΡΑ

Με την παρούσα Συλλογική Σύμβαση, συνιστάται Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος (ΤΕΑΠΕΤΕ), με έδρα την Αθήνα.

Άρθρο 2 ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του Ταμείου είναι η επικουρική ασφάλιση των εργαζομένων στην Τράπεζα, για τη χορήγηση σ' αυτούς και τους δικαιοδόχους τους, χρηματικών βοηθημάτων με τη μορφή μηνιαίας σύνταξης, καθώς και των λοιπών συναφών παροχών λόγω γήρατος ..., όπως ειδικότερα καθορίζεται στις σχετικές διατάξεις του καταστατικού αυτού.

Άρθρο 7 ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗ

1. Δικαίωμα για σύνταξη έχει κάθε ασφαλισμένος: α. Μετά τη συμπλήρωση τριάντα (30) συντάξιμων χρόνων ανεξάρτητα από την ηλικία του. β. Μετά τη συμπλήρωση είκοσι πέντε (25) συντάξιμων χρόνων και των 55 χρόνων της ηλικίας του ... 6. α. Δικαίωμα για σύνταξη έχει και κάθε ασφαλισμένος που κατά την αποχώρησή του από την Τράπεζα, έχει συμπληρώσει τα οριζόμενα στις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων του άρθρου αυτού συντάξιμα χρόνια ασφάλισης για την θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος, αλλά όχι και το απαιτούμενο από τις ίδιες διατάξεις αντίστοιχο όριο ηλικίας, η καταβολή όμως της σύνταξής του αναστέλλεται μέχρι τη συμπλήρωση του ορίου αυτού. Από την ημέρα λήξεως της αναστολής η σύνταξη αρχίζει να καταβάλλεται, προσαυξημένη με τις αναπροσαρμογές που έγιναν κατά το χρόνο της αναστολής αυτής. ... 7. Συντάξιμα χρόνια βάσει των οποίων κάθε ασφαλισμένος του Ταμείου θεμελιώνει δικαίωμα για σύνταξη από αυτό, εφόσον έχει συμπληρώσει τον ελάχιστο αριθ. συντάξιμων χρόνων που ορίζεται στις προηγούμενες παραγράφους, είναι μόνο τα χρόνια που αναφέρονται στη διάταξη του εδαφίου α της παρ. 2 του άρθρου 10, πλην των αναγνωριζομένων κατά το άρθρο 22 ετών σπουδών. Το δικαίωμα σύνταξης που θεμελιώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, δεν θίγεται από τις τυχόν μεταβολές που επέρχονται από την ενδεχόμενη παραμονή του ασφαλισμένου στην εργασία του ... 11. Χρόνος Επικουρικής ασφάλισης στο Ταμείο από πραγματική εργασία, είναι: α. ο χρόνος ασφάλισης στο Ταμείο από πραγματική εργασία στην Εμπορική Τράπεζα. β. ο μετά την υπαγωγή στην ασφάλιση του Ταμείου χρόνος ασφάλισης σ' αυτό από πραγματική εργασία στα Νομικά πρόσωπα της παρ. 3 του άρθρου 6. γ. ο πριν την υπαγωγή στην ασφάλιση του Ταμείου χρόνος πραγματικής εργασίας στα Νομικά πρόσωπα της παρ. 3 του άρθρου 6, που έχει αναγνωρισθεί σύμφωνα με την διάταξη του εδαφίου ι της παρ. 1 του άρθρου 22. δ. ο

Προσωπικού της Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδας, ούτινος ο σκοπός, οι πόροι και εν γένει τα της λειτουργίας αυτού ρυθμίζονται δια του συνημμένου τη παρούση καταστατικού, όπερ αποτελείται εξ άρθρων είκοσι εννέα (29)». Με την ανωτέρω συλλογική σύμβαση εργασίας συνεστήθη, ως ειδικός λογαριασμός επικουρικής ασφάλισης, το Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., διεπόμενο από τους όρους του καταστατικού του, οι οποίοι συμπληρώθηκαν με τις επακολουθήσασες λοιπές συλλογικές συμφωνίες, οι οποίες συνομολογήθηκαν και ίσχυσαν μεταξύ της Τράπεζας και του συλλόγου, όσον αφορά στην λειτουργία του (ΑΠ Ολ. 9/2012).

χρόνος ασφάλισης στο Ταμείο από πραγματική εργασία σε άλλες Τράπεζες, όσων απορροφήθηκαν (προσλήφθηκαν) ή θα απορροφώνται στο μέλλον από την Εμπορική Τράπεζα κατόπιν συμφωνίας της Εμπορικής Τράπεζας και του Συλλόγου, λόγω διακοπής των εργασιών των Τραπεζών αυτών, που έχει αναγνωρισθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου ια της παρ. 1 του άρθρου 22. ε. ο χρόνος που αναφέρεται στην παρ. 4 του άρθρου 6 και έχει αναγνωρισθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου στ της παρ. 1 του άρθρου 22. στ. ο χρόνος που έχει αναγνωρισθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου ζ της παρ. 1 του άρθρου 22. ζ. ο χρόνος που έχει αναγνωρισθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου γ της παρ. 1 του άρθρου 22. η. ο χρόνος που έχει αναγνωρισθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου η της παρ. 1 του άρθρου 22.

Άρθρο 10 ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Η ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 7.

Η μηνιαία συνολική σύνταξη των δικαιούχων του άρθρου 7 καθορίζεται βάσει των συντάξιμων αποδοχών του μήνα εξόδου τους από την Τράπεζα ...

2. ΣΥΝΤΑΞΙΜΑ ΧΡΟΝΙΑ.

Συντάξιμα χρόνια είναι:

α. τα χρόνια επικουρικής ασφάλισης στο Ταμείο από πραγματική εργασία στην Τράπεζα όπως προσδιορίζονται στην παρ. 11 του άρθρου 7, τα χρόνια επικουρικής ασφάλισης που αναγνωρίστηκαν βάσει άλλων διατάξεων του καταστατικού (άρθρο 22 κ.λ.π.), καθώς και τα χρόνια επικουρικής ασφάλισης που λαμβάνονται υπόψη για την εφαρμογή της, κατά παραπομπή του παρόντος, νομοθεσίας για την διαδοχική ασφάλιση ...

β. τα χρόνια ασφάλισης σε ασφαλιστικό φορέα για κύρια σύνταξη ...

Άρθρο 10α

1. ...3. ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΩΝ

Πάνω στη βασική σύνταξη που προκύπτει από το άθροισμα των επί μέρους ποσών των διαφόρων μισθολογικών στοιχείων ... υπολογίζονται τα παρακάτω επιδόματα, οικογενειακό και παιδιών, ... α. Οικογενειακό επίδομα ... β. Επίδομα παιδιών. Στον συνταξιούχο που έχει ή αποκτά παιδιά, παρέχεται κατά μήνα επίδομα παιδιών που υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, εφόσον ... Με τις παραπάνω προϋποθέσεις, χορηγείται το επίδομα τούτο και στον συνταξιούχο που είναι άγαμος με παιδί, εφόσον έχει την επιμέλεια αυτού ...

Άρθρο 15 ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗ

1. Το δικαίωμα του ασφαλισμένου για σύνταξη γεννάται από την ημέρα της εξόδου του από την Υπηρεσία ...

Άρθρο 22 ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΣΥΝΤΑΞΙΜΟΥ ΧΡΟΝΟΥ – ΕΞΑΓΟΡΕΣ

1. Στους ασφαλισμένους και συνταξιούχους του Ταμείου αναγνωρίζεται ως συντάξιμος χρόνος Επικουρικής ασφάλισης μετά από αίτησή τους, με απόφαση του Δ.Σ. και εφόσον

καταβληθεί εισφορά και με τους υπόλοιπους όρους και περιορισμούς που προβλέπονται στο άρθρο αυτό: α. Η κατά κύριο και αποκλειστικό επάγγελμα και με πλήρη απασχόληση έμμισθη εργασία τους στο Ελληνικό Δημόσιο, στα Ν.Π.Δ.Δ., σε Ανώνυμες Εταιρείες και Τράπεζες και εφόσον για το χρόνο που αντιστοιχεί σ' αυτή δεν πήραν ούτε δικαιούνταν να πάρουν σύνταξη ή μηνιαίο βοήθημα από οποιαδήποτε πηγή. Η εργασία αυτή πρέπει να είχε πραγματοποιηθεί πριν από την πρόσληψή τους στην Τράπεζα και πριν την ασφάλισή τους στο Ταμείο. β. Η προϋπηρεσία σε Ν.Π.Ι.Δ. ή σε επιχείρηση που δεν είναι Α.Ε. εφόσον το Ν.Π.Ι.Δ. μετατράπηκε σε Ν.Π.Δ.Δ. ή σε Δημόσια Υπηρεσία ή η επιχείρηση μετατράπηκε σε Α.Ε. και εφόσον για το χρόνο που αντιστοιχεί σ' αυτή δεν πήραν ούτε δικαιούνταν να πάρουν σύνταξη ή μηνιαίο βοήθημα από οποιαδήποτε πηγή ... ε. Ο χρόνος ασφάλισης σε φορέα ασφάλισης για κύρια σύνταξη ... 2. Σε καμία περίπτωση δεν αναγνωρίζεται ως συντάξιμος χρόνος, ο χρόνος εργασίας από διαφορετικές αιτίες που διανύθηκε στο ίδιο χρονικό διάστημα οπότε λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος από τη μία μόνο αιτία, καθώς και ο χρόνος που αναγνωρίστηκε από άλλο Ασφαλιστικό Οργανισμό ή το Δημόσιο. 3. Ο χρόνος που λαμβάνεται υπόψη στο σύνολό του σύμφωνα με τα εδάφια α και β της παρ. 1 του άρθρου αυτού, αναγνωρίζεται ως συντάξιμος με τους παρακάτω περιορισμούς: α. Τα πρώτα πέντε (5) χρόνια αναγνωρίζονται ολικά ... β. Ο συντάξιμος χρόνος που τυχόν αναγνωρίστηκε σύμφωνα με τις διατάξεις των εδαφίων α και β της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, δεν προσμετράται πριν τη συμπλήρωση από τον ασφαλισμένο δέκα χρόνων ασφάλισης στο Ταμείο από πραγματική εργασία στην Τράπεζα ... γ. Η αναγνώριση συντάξιμου χρόνου γίνεται σ' όλες τις περιπτώσεις με αίτηση των ασφαλισμένων, των συνταξιούχων ή των δικαιοδόχων, που μπορεί να υποβληθεί στο Ταμείο οποτεδήποτε ... 5. Αναγνωρίζεται ως συντάξιμος και ο πριν την πρόσληψη χρόνος σπουδών του ασφαλισμένου ... εφόσον επακολούθησε κτήση τίτλου σπουδών, με τους παρακάτω όρους και προϋποθέσεις ... δ. Ο αναγνωριζόμενος με τα παραπάνω εδάφια της παρ. αυτής χρόνος δεν υπολογίζεται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος, αλλά μόνο για προσαύξηση του ποσού της σύνταξης ...».

13. Στα άρθρα 1 παρ.1 και 5, και 2 του ν. 861/1979 «Περί απλουστεύσεως της διαδικασίας αναγνώρισεως χρόνου προϋπηρεσίας και απονομής των πάσης φύσεως παροχών εις τους ησφαλισμένους των Ασφαλιστικών Οργανισμών αρμοδιότητας του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών και άλλων τινών διατάξεων» (Α' 2), όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 13 του ν. 984/1979 (Α' 244) και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 62 παρ. 5 του ν. 3518/2006 (Α' 272), ορίζονται τα ακόλουθα:

« Άρθρον 1

1.² Η αναγνώρισις χρόνου προϋπηρεσιών ως συνταξίμου και η απονομή των πάσης

² Κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου αυτής εκδόθηκε η απόφαση του Υπουργού Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας «Υπαγωγή Ε.Τ.Ε.Α. στις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.861/1979 (ΦΕΚ Α'2), όπως ισχύει», (Β' 37/14.01.2013), με αριθμό

φύσεως παροχών (συντάξεων, εφ' άπαξ, παροχών ασθενείας, ανεργίας, εξόδων κηδείας κ.λπ.) των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών, ενεργείται δι' αποφάσεως του προϊσταμένου των Υπηρεσιών του οικείου Ασφαλιστικού Οργανισμού, ανεξαρτήτως του βαθμού ον φέρει ούτος. Εις τας ανωτέρω διατάξεις υπάγονται οι Ασφαλιστικοί Οργανισμοί οι οποίοι καθορίζονται εκάστοτε δι' αποφάσεως του Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών μετά γνώμην του Δ.Σ. εκάστου εξ αυτών.

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου κάθε Οργανισμού που εγκρίνεται από τον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, οι παραπάνω αρμοδιότητες δύνανται να μεταβιβάζονται σε κατώτερα του προϊσταμένου των υπηρεσιών του Οργανισμού αρμόδια όργανα, τα οποία προϊστανται υπηρεσιών, διευθύνσεων ή των αυτοτελών ή μη τμημάτων ή γραφείων του φορέα. 2. ...3....4....5. Αι κατά τας παραγράφους 1 και 4 του παρόντος αποφάσεις δύνανται να αναθεωρούνται υπό του εκδώσαντος ταύτας οίκοθεν ή κατόπιν αιτήσεως παντός έχοντος έννομον συμφέρον : α) Οποτεδήποτε εάν η εκδοθείσα απόφασις στηρίζεται επί ψευδών καταθέσεων μαρτύρων ή επί ψευδούς εκθέσεως ή καταθέσεως πραγματογνώμονος ή επί πλαστών ή νοθευμένων εγγράφων, εφόσον τα περιστατικά ταύτα προκύπτουν εξ αμετακλήτου δικαστικής αποφάσεως. β) Εντός ευλόγου χρόνου, εάν προσαχθούν νέα κρίσιμα έγγραφα ή ενεφιλοχώρησε πλάνη περί τα πράγματα ή διεπιστώθησαν λογιστικά λάθη.

Άρθρον 2

Εις τας διατάξεις του προηγουμένου άρθρου του παρόντος νόμου δεν υπάγονται το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ), ο Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ) και ο Κλάδος Συντάξεων Κοινοτικών Υπαλλήλων.».

15. Στο άρθρο 40 παρ. 1 του ν. 2084/1992, όπως αυτό ίσχυε έως την αντικατάστασή του από την παρ. 18 του άρθρου 10 του ν. 3863/2010, ορίζονταν τα εξής:

«Άρθρον 40 Χρόνος ασφάλισης

1. Ως Χρόνος ασφάλισης στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης λογίζεται, πλην του χρόνου πραγματικής ή προαιρετικής ασφάλισης: α) ο χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας, β) ο χρόνος γονικής άδειας ανατροφής παιδιών, γ) ο χρόνος επιδότησης λόγω ασθένειας και τακτικής ανεργίας και δ) ο χρόνος εκπαιδευτικής άδειας άνευ αποδοχών και μέχρι δύο (2) ετών, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού.»³

16. Στα άρθρα 58 παρ. 1, 4 και 6, 60, 61, και 62 παρ. 1, 6 και 7, και 68 παρ. 2 του ν. 3371/2005 «Θέματα Κεφαλαιαγοράς και άλλες διατάξεις» (Α' 178), που εντάσσονται στο Κεφάλαιο Η' του νόμου αυτού υπό τον τίτλο: «Θέματα ασφάλισης προσωπικού των

Φ.21021/29303/2004/03.01.2013, με την οποία το Ε.Τ.Ε.Α. υπήχθη στις προαναφερόμενες διατάξεις του ν. 861/1979 (βλ. κατωτέρω παρ. 24 της παρούσας)

³ Η παράγραφος αυτή τίθεται όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 2335/1995 (Α' 185).

πιστωτικών ιδρυμάτων», ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«Άρθρο 58 Υπαγωγή στην ασφάλιση του Ε.Τ.Ε.Α.Μ.

1. Στην ασφάλιση του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών (Ε.Τ.Ε.Α.Μ.) υπάγονται υποχρεωτικά και αυτοδίκαια και διέπονται από τη νομοθεσία του: α) οι προσλαμβανόμενοι στα πιστωτικά ιδρύματα του ν. 2076/1992 (ΦΕΚ 130 Α') από 1.1.2005, β) οι ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι των ταμείων επικουρικής ασφάλισης του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων μετά τη διάλυσή τους, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 62. 2. ... 4. Οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης και ο τρόπος υπολογισμού της επικουρικής σύνταξης διέπονται από τις διατάξεις της νομοθεσίας για το Ε.Τ.Ε.Α.Μ. 5. ... 6. Από την ημερομηνία διάλυσης των επικουρικών ταμείων οι συνταξιούχοι των ταμείων αυτών καθίστανται συνταξιούχοι του Ε.Τ.Ε.Α.Μ., το οποίο στο εξής βαρύνεται με την καταβολή της σύνταξής τους.

Άρθρο 60 Ε.Τ.Α.Τ.

Ιδρύεται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία "ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΥΠΑΛΛΗΛΩΝ", αποκαλούμενο εφεξής χάριν συντομίας "Ε.Τ.Α.Τ. ..."

Άρθρο 61 Σκοπός

Σκοπός του Ε.Τ.Α.Τ. είναι : α) Η καταβολή της διαφοράς των ποσών συντάξεων που προκύπτουν από τον υπολογισμό της σύνταξης βάσει των καταστατικών διατάξεων του Ε.Τ.Ε.Α.Μ. και των καταστατικών διατάξεων των οικείων επικουρικών ταμείων ή κλάδων ή λογαριασμών ή ενώσεων προσώπων του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων για τους ασφαλισμένους μέχρι 31/12/1992. β) Οι όροι και οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης από τα οικεία ταμεία ή κλάδους ή ειδικούς λογαριασμούς ή ενώσεις προσώπων για τους ασφαλισμένους μέχρι 31.12.1992 δεν θίγονται. Η καταβολή των ποσών που αντιστοιχούν σε συστήματα προσυνταξιοδότησης που χορηγούνται στους μέχρι 31/12/1992 ασφαλισμένους σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των οικείων καταστατικών και κανονισμών παροχών από τα ταμεία ή κλάδους ή λογαριασμούς ή ενώσεις προσώπων επικουρικής ασφάλισης του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων και έως της συμπλήρωσης των αντίστοιχων προϋποθέσεων του Ι.Κ.Α. Ε.Τ.Α.Μ. και Ε.Τ.Ε.Α.Μ.. γ) ... δ) ... ε) Η απονομή των συντάξεων που δικαιούται το προσωπικό των πιστωτικών ιδρυμάτων από το Ε.Τ.Α.Τ.. στ) Η λειτουργία ως φορέα σύνδεσης και διαμεσολάβησης μεταξύ του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων, του Ε.Τ.Α.Τ., του Ι.Κ.Α. Ε.Τ.Α.Μ. και του Ε.Τ.Ε.Α.Μ. ...

Άρθρο 62 Υπαγωγή στο Ε.Τ.Α.Τ.

1. Στην ασφάλιση του Ε.Τ.Α.Τ. υπάγονται υποχρεωτικά τα πρόσωπα που εργάζονται στα πιστωτικά ιδρύματα του ν. 2076/1992 (ΦΕΚ 130 Α') και ασφαλίζονται για επικουρική ασφάλιση στα οικεία ταμεία ασφάλισης του προσωπικού τους μετά τη διάλυσή τους

σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από την επόμενη παράγραφο. 2. Η υπαγωγή στο Ε.Τ.Α.Τ. πραγματοποιείται μετά από αίτημα των αρμόδιων οργάνων των ενδιαφερόμενων μερών, εργοδότη ή εργαζομένων, που υποβάλλεται στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Τ.Α.Τ. μετά τη διάλυση των επικουρικών ταμείων ή των κλάδων σύνταξης των ταμείων, που λειτουργούν ως Ν.Π.Ι.Δ. σωματειακής μορφής ή ειδικό λογαριασμό ή ένωση προσώπων, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις ή τα καταστατικά των οικείων ταμείων. ... 3. ... 4. ... 5. ... 6. Εάν δεν αποφασισθεί η διάλυση των επικουρικών ταμείων ή των κλάδων σύνταξης των ανωτέρω ταμείων ή ενώσεων προσώπων ή ειδικών λογαριασμών με τις προβλεπόμενες διαδικασίες και προκύψουν δικαστικές αντιδικίες μεταξύ εργοδότη και εργαζομένων στο πλαίσιο των ιδιωτικών συμφωνιών που έχουν καταρτίσει, το Ε.Τ.Α.Τ., με αίτημα του αρμόδιου οργάνου του εργοδότη ή των εργαζομένων ή του ταμείου, που υποβάλλεται στο Διοικητικό του Συμβούλιο μέσα σε έναν μήνα από την έναρξη των δικαστικών διενέξεων, αναλαμβάνει τη διεκπεραίωση και διαχείριση των κάθε φύσεως υποθέσεων των ασφαλισμένων και συνταξιούχων των οικείων επικουρικών ταμείων που αφορούν ασφαλιστικά ή συνταξιοδοτικά τους ζητήματα, όπως είσπραξη εισφορών ή απονομή και καταβολή συντάξεων.... Σε καμία περίπτωση στο Ε.Τ.Α.Τ. δεν ανατίθενται θέματα σχετικά με δικαστικές αντιδικίες, που προκύπτουν μεταξύ εργοδότη και εργαζομένων στο πλαίσιο των ιδιωτικών συμφωνιών που έχουν καταρτίσει. Στην περίπτωση αυτή το ταμείο δεν διαλύεται ούτε θίγεται η περιουσία του. Ο εργοδότης υποχρεούται να καταβάλλει προς το Ε.Τ.Α.Τ. το ποσό δαπάνης που του αναλογεί. Το ποσό της δαπάνης προσδιορίζεται μετά από ειδική οικονομική μελέτη, η οποία ανατίθεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών και εκπονείται μέσα σε έναν μήνα από την ανάθεσή της. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, μετά γνώμη του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλισης (Σ.Κ.Α.), καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις διαχείρισης και διεκπεραίωσης των θεμάτων, ο τρόπος κατανομής χρονικά του ποσού της δαπάνης που θα καταβάλλει ο εργοδότης και κάθε θέμα αναγκαίο για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής. Έως την έναρξη ισχύος του προεδρικού διατάγματος η διαχείριση και η διεκπεραίωση των υποθέσεων ασφαλισμένων και συνταξιούχων, καθώς και η είσπραξη των εισφορών πραγματοποιούνται από το οικείο ταμείο ή ένωση προσώπων ή ειδικό λογαριασμό. 7. Εάν το αρμόδιο όργανο ενός από τα μέρη του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 έχει υποβάλει ή υποβάλει μονομερώς αίτημα για υπαγωγή του προσωπικού του πιστωτικού ιδρύματος στο Ε.Τ.Α.Τ., το Ταμείο ζητά εγγράφως τη γνώμη του αρμόδιου οργάνου και του ετέρου μέρους. Σε περίπτωση υποβολής αρνητικής γνώμης ή γνώμης υπό επιφύλαξη, καθώς και μη υποβολής αυτής εντός μηνός από την κοινοποίηση του ανωτέρω εγγράφου, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 6. Στην

περίπτωση αυτή ή της υποβολής σύμφωνης γνώμης και εφόσον το αίτημα υποβληθεί έως την 30/4/2006, πληρούται η προϋπόθεση της παραγράφου 1 του άρθρου 57, της άνω καταληκτικής ημερομηνίας λαμβανομένης υπόψη μόνο για την υποβολή του αιτήματος στο Ι.Κ.Α. και στο Ε.Τ.Α.Τ.⁴.

Άρθρο 68 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας καθορίζεται ο τρόπος οικονομικής οργάνωσης και λογιστικής λειτουργίας του Ε.Τ.Α.Τ. και ρυθμίζεται κάθε θέμα τεχνικού ή λεπτομερειακού χαρακτήρα αναγκαίο για την υλοποίηση των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου.....»

17. Στα άρθρα 9 παρ. 5, και 11 της απόφασης του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας «Κανονισμός Οικονομικής Οργάνωσης και Λογιστικής Λειτουργίας του Ταμείου Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (Ε.Τ.Α.Τ.)», με αριθμό 13157/2573/2006, (Β΄ 1108), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 68 παρ. 2 του ν. 3371/2005, ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 9 Επιστροφή ποσών αχρεωστήτως εισπραχθέντων

1.....5. Εισφορές ασφαλισμένου αχρεωστήτως εισπραχθείσες επιστρέφονται ατόκως, με αίτηση του ασφαλισμένου ή και αυτεπάγγελτα από την υπηρεσία. Το δικαίωμα προς επιστροφή παραγράφεται μετά παρέλευση 5ετίας από τη λήξη του οικονομικού έτους, εντός του οποίου καταβλήθηκαν οι εισφορές.

Άρθρο 11 Συμφηφισμός Επιστρεφόμενων Ποσών

Στην περίπτωση που ο δικαιούχος ποσού που επιστρέφεται είναι οφειλέτης του Ε.Τ.Α.Τ. για χρέος ληξιπρόθεσμο, χωρεί συμφηφισμός με απόφαση του Προϊστάμενου της αρμόδιας Υπηρεσίας, είτε μετά από πρόταση του οφειλέτη, είτε οίκοθεν από το Ε.Τ.Α.Τ.».

18. Στο άρθρο 26 παρ. 1 του ν. 3455/2006 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2002/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη συμπληρωματική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων, ασφαλιστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων επενδύσεων χρηματοοικονομικού ομίλου ετερογενών δραστηριοτήτων και άλλες διατάξεις» (Α΄ 84) ορίζεται ότι:

«Άρθρο 26

1. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού οι ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι του ΤΕΑΠΕΤΕ υπάγονται υποχρεωτικά στο Ε.Τ.Ε.Α.Μ. και στο Ε.Τ.Α.Τ. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κεφαλαίου Η΄ του ν. 3371/2005 (ΦΕΚ 178 Α΄) εκτός των διατάξεων των παραγράφων 6, εδάφια πρώτο, τέταρτο, πέμπτο, έκτο και έβδομο, 7 και 8 του άρθρου 62. ...».

⁴ Οι διατάξεις των άρθρων 60 έως και 69 του ν. 3371/2005 που αφορούν το Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων, διατηρήθηκαν σε ισχύ και μετά την έναρξη ισχύος των νόμων 3655/2008 και 3863/2010, κατ' άρθρο 146 τελευταίο εδάφιο του πρώτου νόμου και άρθρο 15 παρ. 4 του τελευταίου νόμου αντιστοίχως (βλ. παρ. 19 και 20 της παρούσας).

19. Στα άρθρα 137 παρ. Α υποπαρ. 1 περ. στ και ζ και παρ. Β υποπαρ. 1 και 4, 141 παρ. 1 (όπως ίσχυε πριν την αντικατάστασή του με το άρθρο 39 του ν. 3996/2011) και 146 τελευταίο εδάφιο του ν. 3655/2008 «Διοικητική και οργανωτική μεταρρύθμιση του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις» (Α' 58), ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 137 Παραγραφή απαιτήσεων υπέρ και κατά των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (ΦΚΑ)

Α. Παραγραφή απαιτήσεων υπέρ των ΦΚΑ

1. Κάθε απαίτηση των ΦΚΑ παραγράφεται, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, μετά πέντε (5) έτη από τη λήξη του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο βεβαιώθηκε και κατέστη ληξιπρόθεσμη....

Για τα παρακάτω χρέη προς τους ΦΚΑ ισχύει η εικοσαετής παραγραφή, που αρχίζει από τη λήξη του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο βεβαιώθηκαν, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από ειδικές διατάξεις που αφορούν τους ΦΚΑ και τους εντασσόμενους σε αυτούς φορείς, κλάδους ή λογαριασμούς: α.....

στ. Απαιτήσεις από περιοδικές παροχές. ζ. Απαιτήσεις από καταλογισμούς που επιβλήθηκαν από οποιαδήποτε αρμόδια κατά νόμο Διοικητική Αρχή.

Β. Παραγραφή απαιτήσεων κατά των ΦΚΑ.

1. Η παραγραφή αξιώσεων κατά των ΦΚΑ αρχίζει από το τέλος του οικονομικού έτους, μέσα στο οποίο γεννήθηκε η αξίωση και μπορεί να επιδιωχθεί δικαστικά. Ο χρόνος παραγραφής των χρηματικών αξιώσεων κατά των ΦΚΑ είναι πέντε (5) έτη, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από το παρόν άρθρο. Ο χρόνος παραγραφής των αξιώσεων κατά του Φορέα αχρεωστήτως εισπραχθεισών ασφαλιστικών εισφορών είναι πέντε (5) έτη, των δε λοιπών χρηματικών αξιώσεων που καταβλήθηκαν παράνομα ή αχρεώσητα είναι τρία (3) έτη. 2....3....

4. Η αξίωση κατά των Φορέων που έχει παραγραφεί δεν είναι δεκτική συμψηφισμού, τα δε καταβληθέντα μετά τη συμπλήρωση της παραγραφής έστω και εν γνώσει της παραγραφής δεν αναζητούνται.

Άρθρο 141

Πλασματικός χρόνος μητέρων

1. Η παρ. 7 του άρθρου 4 του ν. 3029/2002 αντικαθίσταται ως εξής:

"7. Στις ασφαλισμένες των Φορέων Κύριας Ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, πλην ΟΓΑ, αναγνωρίζεται πλασματικός χρόνος για κάθε παιδί που αποκτούν από 1.1.2000 και εφεξής, ο οποίος ανέρχεται σε ένα έτος ή 300 ημέρες ασφάλισης για το πρώτο παιδί και σε 2 έτη ή 600 ημέρες ασφάλισης για κάθε επόμενο παιδί και μέχρι το τρίτο. Αν συντρέχει ασφάλιση σε περισσότερους του ενός φορείς κύριας ασφάλισης, το δικαίωμα αναγνώρισης του ανωτέρω χρόνου ασκείται σε ένα

φορέα τον οποίο επιλέγει η ασφαλισμένη μητέρα ... Το δικαίωμα αναγνώρισης του ανωτέρω αναφερόμενου χρόνου ασκείται κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης για πλήρη σύνταξη λόγω γήρατος. Αν δεν ασκηθεί από την ασφαλισμένη μητέρα, μπορεί να ασκηθεί από τον ασφαλισμένο πατέρα, για τη συμπλήρωση των αντίστοιχων προϋποθέσεων που ισχύουν για τους άνδρες ασφαλισμένους και με τους ίδιους πιο πάνω περιορισμούς. Στην περίπτωση αυτή είναι υποχρεωτική η υποβολή εκ μέρους της μητέρας σχετικής υπεύθυνης δήλωσης προς τον αρμόδιο για τη συνταξιοδότησή της οργανισμό ...”.

Άρθρο 146 ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΣΤ΄ ΛΟΙΠΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Άρθρο 146 Επικουρικές συντάξεις

... Διατηρούνται σε ισχύ οι διατάξεις των άρθρων 60 έως 69 του ν. 3371/2005 (ΦΕΚ 178 Α΄) που αφορούν το Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων»

20. Στα άρθρα 10 παρ. 18, και 15 παρ. 4 του ν. 3863/2010 «Νέο Ασφαλιστικό Σύστημα και συναφείς διατάξεις, ρυθμίσεις στις εργασιακές σχέσεις» (Α΄ 115) ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 10

1...2.....18. Το άρθρο 40 του ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

“1. Ως χρόνος ασφάλισης στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης και το Δημόσιο λογίζεται, πλην του χρόνου πραγματικής ή προαιρετικής ασφάλισης: α)...β... γ)...δ)...ε)...στ)...ζ)...η)... θ) ο πλασματικός χρόνος του άρθρου 141 του ν. 3655/2008 (ΦΕΚ 58 Α΄), που αναγνωρίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές και ανεξάρτητα του χρόνου γέννησης των παιδιών... 2.....Όσοι συμπληρώνουν τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης για συνταξιοδότηση λόγω γήρατος μέχρι 31.12.2010, με προσμέτρηση χρόνων που προβλέπονται στο άρθρο 40 του ν. 2084/1992, εφόσον η σχετική αίτηση αναγνώρισης υποβληθεί μέχρι 31.12.2013, ακολουθούν τις κατά περίπτωση προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, που ισχύουν κατά το έτος 2010. 3. Οι αναγνωριζόμενοι χρόνοι συνυπολογίζονται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος, εφόσον ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει τουλάχιστον 3.600 ημέρες ή δώδεκα (12) έτη ασφάλισης. Ο συνολικός χρόνος ο οποίος, με βάση τα ανωτέρω, συνυπολογίζεται ή αναγνωρίζεται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος, δεν μπορεί να υπερβεί τα επτά (7) έτη.

Ειδικότερα, ο χρόνος αυτός καθορίζεται κατ` ανώτατο όριο: α) σε τέσσερα (4) έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα εντός του έτους 2011, β) σε πέντε (5) έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα εντός του έτους 2012, γ) σε έξι (6) έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα εντός του έτους 2013 και δ) σε επτά (7) έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1.1.2014 και εφεξής.

Η ισχύς της παραγράφου αυτής αρχίζει από 1.1.2011.”

Άρθρο 15 Επικουρικές Συντάξεις

1...4. Οι διατάξεις των άρθρων 60 έως και 69 του ν. 3371/ 2005 (ΦΕΚ 178 Α') εξακολουθούν να ισχύουν».

21. Στα άρθρα 39 παρ. 1 και 2, 40 και 44 παρ.1 του ν. 3996/2011 «Αναμόρφωση του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας, ρυθμίσεις θεμάτων Κοινωνικής Ασφάλισης και άλλες διατάξεις» (Α' 170), ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 39 Πλασματικός χρόνος παιδιών

1. Η παρ. 7 του άρθρου 4 του ν. 3029/2002, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 141 του ν. 3655/2008, αντικαθίσταται ως εξής:

“7. Στους ασφαλισμένους των φορέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, πλην ΟΓΑ, καθώς και του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (ΝΑΤ), οι οποίοι θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τις προϋποθέσεις που διαμορφώνονται και ισχύουν από 1.1.2011 και εφεξής, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3863/2010, αναγνωρίζεται πλασματικός χρόνος για κάθε παιδί, ο οποίος ανέρχεται σε 1 έτος ή 300 ημέρες ασφάλισης για το πρώτο παιδί και σε 2 έτη ή 600 ημέρες ασφάλισης για κάθε επόμενο παιδί και μέχρι το τρίτο. Ο χρόνος που αναγνωρίζεται λαμβάνεται υπόψη τόσο για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος όσο και για την προσαύξηση του ποσού της σύνταξης, υπό την προϋπόθεση ότι οι ασφαλισμένοι έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον 3.600 ημέρες ή 12 έτη πραγματικής ή προαιρετικής ασφάλισης..... Η αναγνώριση του ανωτέρω πλασματικού χρόνου γίνεται κατόπιν αίτησης των ενδιαφερομένων και την καταβολή, για κάθε μήνα, ποσού εξαγοράς... 2. Για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με προϋποθέσεις που ίσχυαν μέχρι και 31.12.2010, εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 141, του ν. 3655/2008, όπως ίσχυαν μέχρι την αντικατάστασή τους από το άρθρο αυτό.”

Άρθρο 40 Αναγνώριση χρόνων ασφάλισης

Το άρθρο 40 του ν. 2084/1992, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 18 του άρθρου 10 του ν. 3863/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

“1. Ως χρόνος ασφάλισης στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης λογίζεται, πλην του χρόνου πραγματικής ή προαιρετικής ασφάλισης: α) ... β) ... γ) ... δ) ... ε) ... στ) ο χρόνος για τον οποίο δεν έχει χωρήσει ασφάλιση σε φορείς κύριας ή επικουρικής ασφάλισης, μετά την υπαγωγή, για πρώτη φορά, στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ή επικουρικής ασφάλισης ή το Δημόσιο και ο οποίος δεν μπορεί να είναι λιγότερος από έναν πλήρη ημερολογιακό μήνα σε κάθε περίπτωση κενού ασφάλισης μεταξύ περιόδων ασφάλισης.... 2. Οι αναγνωριζόμενοι χρόνοι, καθώς και ο χρόνος κατά τον οποίο ο ασφαλισμένος έλαβε σύνταξη λόγω αναπηρίας συνηυπολογίζονται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος, εφόσον ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει τουλάχιστον 3.600 ημέρες ή δώδεκα (12) έτη πραγματικής ή/και προαιρετικής ασφάλισης. Ο συνολικός

χρόνος, ο οποίος, με βάση τα ανωτέρω, συνυπολογίζεται ή αναγνωρίζεται τόσο για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος όσο και για προσαύξηση του ποσού της σύνταξης, δεν μπορεί να υπερβεί τα επτά (7) έτη, συνυπολογιζόμενου σε αυτά και κάθε άλλου χρόνου, πραγματικού ή πλασματικού, που έχει τυχόν αναγνωρισθεί ή αναγνωρίζεται με βάση άλλες διατάξεις ή αποφάσεις διοικητικών συμβουλίων ασφαλιστικών οργανισμών. Ειδικότερα, ο χρόνος αυτός καθορίζεται κατ' ανώτατο όριο: α) σε τέσσερα (4) έτη, για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με προϋποθέσεις που διαμορφώνονται και ισχύουν για το έτος 2011, β) σε πέντε (5) έτη, για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με προϋποθέσεις που διαμορφώνονται και ισχύουν για το έτος 2012, γ) σε έξι (6) έτη, για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με προϋποθέσεις που διαμορφώνονται και ισχύουν για το έτος 2013 και δ) σε επτά (7) έτη, για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με προϋποθέσεις που διαμορφώνονται και ισχύουν από το έτος 2014 και εξής. Το δικαίωμα αναγνώρισης για καθέναν από τους παραπάνω χρόνους ασκείται μόνο σε έναν φορέα κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο και σε έναν φορέα επικουρικής ασφάλισης. 7. Η ισχύς του άρθρου αυτού αρχίζει από 1.1.2011 και εφαρμόζεται για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με προϋποθέσεις που διαμορφώνονται και ισχύουν από αυτή την ημερομηνία και εφεξής με βάση τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3863/2010. Για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με προϋποθέσεις που ίσχυαν μέχρι και 31.12.2010, καθώς και για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης από 1.1.2011 και εφεξής με βάση προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που δεν τροποποιούνται με το άρθρο 10 του ν. 3863/2010, εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 40 του ν. 2084/1992, όπως αυτό ίσχυε έως την αντικατάστασή του από την παρ. 18 του άρθρου 10 του ν. 3863/2010.”

Άρθρο 44 Ασφαλιστέα πρόσωπα του ΕΤΕΑΜ

1. Η παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 997/1979 (Α` 287), όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 1 του άρθρου 56 του ν. 1140/1981 (Α` 68) και αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 1902/1990 (Α` 138), αντικαθίσταται ως εξής:

“1. Στην ασφάλιση του Ταμείου υπάγονται υποχρεωτικά:

α) Τα πρόσωπα τα οποία παρέχουν εργασία, για την οποία ασφαρίζονται υποχρεωτικά στο ΙΚΑ- ΕΤΑΜ ή άλλο φορέα κύριας ασφάλισης μισθωτών και δεν υπάγονται υποχρεωτικά για την εργασία τους αυτή στην ασφάλιση άλλου φορέα επικουρικής ασφάλισης, ανεξαρτήτως της ονομασίας και της νομικής μορφής του, με την επιφύλαξη της περίπτωσης α` της παρ. 1 του άρθρου 58 του ν. 3371/2005

(Α`178).....”»

22. Στα άρθρα 35, 36 παρ. 1 περ. δ` και 48 παρ. 2 του «ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΙΑ΄», υπό τον τίτλο «ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ», του ν.4052/2012 (Α` 41), ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι:

«Άρθρο 35 Σύσταση - Σκοπός

1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία *Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης (Ε.Τ.Ε.Α.)*, αποκαλούμενο στο εξής «ΕΤΕΑ». το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ... Έναρξη λειτουργίας του ορίζεται η 1η Ιουλίου 2012. 2. Σκοπός του είναι: α. η παροχή μηνιαίας επικουρικής σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου στους δικαιούχους ασφαλισμένους και β. η καταβολή εφάπαξ παροχών στους δικαιούχους ασφαλισμένους.⁵

Άρθρο 36

1. Στο ΕΤΕΑ εντάσσονται από την έναρξη λειτουργίας του: α), δ) το *Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (ΕΤΑΤ)* ως προς την επικουρική ασφάλιση...

Άρθρο 48 Μεταβατικές -τελικές διατάξεις

1... 2. Στο ΕΤΕΑ μεταφέρονται όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των ασφαλισμένων και συνταξιούχων των εντασσόμενων ταμείων - τομέων και κλάδων ανεξάρτητα από τη χρονική περίοδο ασφάλισης τους. Οι ασφαλισμένοι των εντασσόμενων ταμείων - τομέων και κλάδων καθίστανται ασφαλισμένοι του ΕΤΕΑ και διέπονται από τις διατάξεις της νομοθεσίας του, καθώς και τις διατάξεις της γενικότερης νομοθεσίας, όπως αυτές εκάστοτε ισχύουν. Οι συνταξιούχοι των εντασσόμενων ταμείων -τομέων και κλάδων καθίστανται συνταξιούχοι του ΕΤΕΑ. το οποίο βαρύνεται εφεξής με την καταβολή της σύνταξης τους και διέπονται από τις διατάξεις αυτού και της γενικότερης ασφαλιστικής νομοθεσίας, όπως αυτές ισχύουν.»

23. Στο άρθρο πρώτο παρ. ΙΑ', υποπαρ. 6 περ. 2 του ν. 4093/2012 «Έγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013.2016. Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής του Ν. 4046/2012 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013.2016» (Α' 222), το οποίο τέθηκε σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσής του, ήτοι από τις 12.11.2012, σύμφωνα με το άρθρο τρίτο του νόμου αυτού, ορίζονται τα εξής:

«Αξιώσεις των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας που αφορούν την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθεισών παροχών παραγράφονται μετά εικοσαετία από την τελευταία καταβολή. Κάθε αντίθετη διάταξη καταργείται.»

24. Στην απόφαση του Υπουργού Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας «Υπαγωγή Ε.Τ.Ε.Α. στις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.861/1979 (ΦΕΚ Α'2),

⁵ Η παρ. 2 αντικαταστάθηκε ως άνω, από 01.01.2017, δυνάμει των άρθρων 74 και 90 του ν.4387/2016, 85/12.05.2016, και προστέθηκε παρ. 3 ως εξής: «3. α. Το Ε.Τ.Ε.Α. μετονομάζεται σε «Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών» αποκαλούμενο εφεξής «Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.». Το Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. συγκροτούν δύο (2) κλάδοι, οι οποίοι λειτουργούν με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια: α) κλάδος επικουρικής ασφάλισης και β) κλάδος εφάπαξ παροχών, στους οποίους παρακολουθούνται αυτοτελώς οι εισφορές κάθε κλάδου. β. Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται «Ε.Τ.Ε.Α.» νοείται εφεξής «Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.».

όπως ισχύει», με αριθμό Φ.21021/29303/2004/03.01.2013, (Β΄ 37/14.01.2013), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 861/1979⁶, ορίζεται ότι: «Εγκρίνουμε την αρ.78/04.12.2012 απόφαση του Προϊσταμένου του Δ.Σ. του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης (ΕΤΕΑ), με την οποία υπάγεται το Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης (ΕΤΕΑ) στις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν.861/1979 (Α΄ 2), όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 13 του Ν.984/79 (Α΄237) και αντικαταστάθηκε από τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 62 του Ν.3518/2006 (Α΄272)».

25. Στα άρθρο 136 παρ. 1, 2 και 3 περ. ε΄ και στ΄ και 139 του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ)-δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α΄143), ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 136 Παραγραφή απαιτήσεων του Δημοσίου

1. Χρηματική απαίτηση του Δημοσίου δεν παραγράφεται πριν να βεβαιωθεί πράγματι προς είσπραξη ως δημόσιο έσοδο στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή το αρμόδιο Τελωνείο (βεβαίωση με στενή έννοια), με την επιφύλαξη των διατάξεων περί επιβολής φόρων και λοιπών δημοσίων εσόδων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013, Α΄ 170). Η ρύθμιση αυτή παραμένει σε ισχύ και στην περίπτωση που καθυστερεί η βεβαίωση με στενή έννοια. 2. Η χρηματική απαίτηση του Δημοσίου μαζί με τα πρόστιμα, τους τόκους και τις προσαυξήσεις που έχουν βεβαιωθεί παραγράφονται μετά την παρέλευση πενταετίας από τη λήξη του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο βεβαιώθηκε με στενή έννοια και κατέστη αυτή ληξιπρόθεσμη. 3. Χρηματική απαίτηση του Δημοσίου που: α...β...γ...δ...ε. αφορά σε περιοδικές παροχές, στ. γεννήθηκε από καταλογισμό που έγινε από οποιαδήποτε αρμόδια δημόσια αρχή,.... παραγράφεται μετά εικοσαετία από τη λήξη του έτους μέσα στο οποίο έγινε η με στενή έννοια βεβαίωση αυτής.

Άρθρο 139 Συνέπειες παραγραφής απαιτήσεων του Δημοσίου

Η απαίτηση του Δημοσίου που έχει παραγραφεί αντιτάσσεται σε συμψηφισμό και για τρία (3) έτη μετά τη συμπλήρωση της παραγραφής. Κατά τα λοιπά η παραγραφή και επί της απαίτησης του Δημοσίου έχει τις από την κείμενη νομοθεσία προβλεπόμενες συνέπειες, με την επιφύλαξη της ισχύος των διατάξεων του ν.δ. 356/1974.»

26. Στα άρθρα 51 παρ. 1 και 2, 51 Α παρ. 1 και 2, 53 παρ. 1 περ. Α και Η, 3 και 4 περ. α΄ και δ΄, 55 παρ. 1 περ. α΄, 70 παρ. 1 και 10, 103 και 104 του ν. 4387/2016 «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας - Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού - συνταξιοδοτικού συστήματος- Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις» (Α΄ 85), ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 51 Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης – Σύσταση – Σκοπός.

1. Συνιστάται Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία "Ενιαίος

⁶ Βλ. παρ. 13 και υποσ. 2 της παρούσας

Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης” αποκαλούμενο στο εξής “Ε.Φ.Κ.Α.” ... Από 1.1.2017, οπότε και αρχίζει η λειτουργία του ως φορέα κύριας κοινωνικής ασφάλισης, εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α. αυτοδίκαια οι υφιστάμενοι φορείς κύριας κοινωνικής ασφάλισης, σύμφωνα με τα άρθρα 53 επ. και ο Ε.Φ.Κ.Α. καθίσταται οιονεί καθολικός διάδοχος αυτών. ...

2. Σκοπός του Ε.Φ.Κ.Α. είναι η κάλυψη των υπακτέων στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. προσώπων για τους ασφαλιστικούς κινδύνους που προβλέπονται από την οικεία νομοθεσία με την προβλεπόμενη στο νόμο αυτόν χορήγηση: α... β. η χορήγηση προσυνταξιοδοτικών και άλλων παροχών στους συνταξιούχους και στους μέχρι τις 31.12.1992 ασφαλισμένους του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (ΕΤΑΤ), οι οποίοι, έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχουν θεμελιώσει δικαίωμα λήψης της παροχής, καθώς και στους συνταξιούχους προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος του ΕΤΕΑ (τ. ΕΤΕΑΜ) σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 26 του Ν. 3455/2006 (Α' 84),....

Άρθρο 51 Α

1. Το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία “Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.)” μετονομάζεται από την 1.3.2020 σε “Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης», αποκαλούμενος στο εξής “e-Ε.Φ.Κ.Α.”. Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται “Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.)”, νοείται ο “Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.)”. 2. Στον e-Ε.Φ.Κ.Α. εντάσσεται από την 1.3.2020 το Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.). Το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.) καταργείται και ο e-Ε.Φ.Κ.Α. καθίσταται οιονεί καθολικός διάδοχος αυτού. Στον e-Ε.Φ.Κ.Α. εντάσσονται ο Κλάδος Επικουρικής Ασφάλισης και ο Κλάδος Εφάπαξ Παροχών του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. με πλήρη οικονομική, λογιστική και περιουσιακή αυτοτέλεια έκαστος. Ο e-Ε.Φ.Κ.Α. έχει ως σκοπό την ασφαλιστική κάλυψη όλων των υπακτέων στην ασφάλιση προσώπων του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., για τους ασφαλιστικούς κινδύνους που προβλέπονται από την οικεία νομοθεσία, και τη χορήγηση των παροχών του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.⁷.

Άρθρο 53

1. Ο e-Ε.Φ.Κ.Α. αποτελείται από, έναν (1) κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών, στον οποίο εντάσσονται, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στο άρθρο 51 του παρόντος, οι παρακάτω φορείς, με τους κλάδους, τομείς και λογαριασμούς τους, πλην των αναφερόμενων στο Κεφάλαιο ΣΤ', ως εξής: Α.

⁷ Το άρθρο αυτό προστέθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4670/2020 «Ασφαλιστική μεταρρύθμιση και ψηφιακός μετασχηματισμός Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και άλλες διατάξεις» (Α' 43/28.02.2020), με ισχύ, σύμφωνα με το άρθρο 108 του αυτού νόμου, από την 01.03.2020.

Α. Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ.) α. ...Β... ... Η. Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (Ε.Τ.Α.Τ.). 3..... Η προσυνταξιοδοτική παροχή στους μέχρι τις 31.12.1992 ασφαλισμένους του πρώην Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (Ε.Τ.Α.Τ.), καθώς και στα μέλη των οικογενειών τους, χορηγείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης του άρθρου 61 περίπτωση β' του ν. 3371/2005 (Α' 178), εφόσον έχουν θεμελιώσει έως την έναρξη ισχύος του παρόντος το σχετικό δικαίωμα. Το άρθρο 30 του παρόντος νόμου εφαρμόζεται αναλογικά και στους μέχρι τις 31.12.1992 ασφαλισμένους του Ε.Τ.Α.Τ. που δεν έχουν θεμελιώσει, ως την έναρξη ισχύος του παρόντος, δικαίωμα λήψης της προσυνταξιοδοτικής παροχής ως προς τον τρόπο υπολογισμού της επικουρικής τους σύνταξης. 4. Ο Κλάδος Επικουρικής Ασφάλισης του ε. Ε.Φ.Κ.Α. περιλαμβάνει: α) το πρώην Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών (Ε.Τ.Ε.Α.Μ.), ... β) ..., γ) ..., δ) το πρώην Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (Ε.Τ.Α.Τ.) ως προς την επικουρική ασφάλιση.

Άρθρο 55 Ασφαλιστέα πρόσωπα

1. Στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. υπάγονται υποχρεωτικά:

α. Οι μέχρι την έναρξη ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι και τα προστατευόμενα μέλη των οικογενειών αυτών των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, καθώς και οι ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι του Δημοσίου και τα προστατευόμενα μέλη των οικογενειών αυτών, οι οποίοι καθίστανται αντιστοίχως ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι του Ε.Φ.Κ.Α..

Άρθρο 70 Περιουσία, λογιστική και οικονομική λειτουργία

1. Το σύνολο του ενεργητικού και του παθητικού που προέρχεται από τους εντασσόμενους στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς, οι πόροι που προβλέπονται υπέρ αυτών από τις ισχύουσες διατάξεις, καθώς και η κινητή και ακίνητη περιουσία τους, περιέρχονται αυτοδίκαια στον Ε.Φ.Κ.Α. ως καθολικό διάδοχό τους. Ο Ε.Φ.Κ.Α. υπεισέρχεται στα πάσης φύσεως δικαιώματα και υποχρεώσεις των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών.....2.....3.....10. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, εκδίδεται μέχρι 31.12.2016 Κανονισμός Οικονομικής Οργάνωσης και Λογιστικής Λειτουργίας του Ε.Φ.Κ.Α. μετά από εισήγηση του Δ.Σ. του.....

Άρθρο 103 Επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθεισών παροχών.

Κάθε παροχή που έχει καταβληθεί από το ΙΚΑ.ΕΤΑΜ αχρεώστητα, επιστρέφεται ανεξαρτήτως υπαιτιότητας του λαβόντος και αναζητείται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΕΔΕ. Σε περίπτωση υπαιτιότητάς του αναζητείται εντόκως, με επιτόκιο 3%. Παράλληλα με την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων, επιτρέπεται συμψηφισμός οποιασδήποτε οφειλής προς το ΙΚΑ.ΕΤΑΜ με το σύνολο των χορηγούμενων παροχών, που τυχόν

δικαιούται ο οφειλέτης. Ο συμψηφισμός πραγματοποιείται σε μηνιαίες δόσεις, το ύψος καθεμιάς από τις οποίες δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/3 του μεικτού ποσού που αντιστοιχεί στις χορηγούμενες παροχές, ή εφάπαξ, εφόσον το συνολικό ποσό της οφειλής δεν υπερβαίνει το 1/3 του ποσού που αντιστοιχεί στις χορηγούμενες παροχές. Ο καταλογισμός και ο τυχόν διενεργούμενος συμψηφισμός εκτελείται με απόφαση του Διευθυντή του αρμοδίου Υποκαταστήματος. ... 3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μπορεί να ανακαθορίζεται το ποσοστό του επιτοκίου που προβλέπεται από την παράγραφο 1.

Άρθρο 104 Επιστροφή αχρεωστήτως εισπραχθεισών εισφορών.

1. Αχρεωστήτως καταβληθείσες εισφορές στον ΕΦΚΑ συμψηφίζονται με πάσης φύσεως καθυστερούμενες οφειλές, ρυθμισμένες ή μη, των δικαιούχων προς τον ΕΦΚΑ και τους τρίτους φορείς, για τους οποίους ο ΕΦΚΑ συνεισπράττει εισφορές. Αν δεν υπάρχουν οφειλές ή αν ύστερα από τον συμψηφισμό προκύπτει υπόλοιπο ποσό, αυτό επιστρέφεται άτοκα στους δικαιούχους ως εξής: α. Στις περιπτώσεις μισθωτών, ύστερα από αίτηση των δικαιούχων. β. ... 2. Οι εισφορές υπέρ τρίτων φορέων που συνεισπράττονται από τον ΕΦΚΑ επιστρέφονται από αυτόν, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 1 και βαρύνουν τον αντίστοιχο φορέα, υπέρ του οποίου έγινε η είσπραξη. 3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται η διαδικασία συμψηφισμού και επιστροφής των εισφορών και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή της διάταξης αυτής. 4. Κάθε αντίθετη με το παρόν διάταξη καταργείται.»⁸.

27. Στα άρθρα 23 παρ. 5, 25, 64 και 83 της απόφασης με αριθ. Φ.ΕΦΚΑ/οικ.22424/861/2017 του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Κανονισμός Οικονομικής Οργάνωσης και Λογιστικής Λειτουργίας του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.)» (Β' 1720), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της ανωτέρω παρ. 10 του άρθρου 10 του ν. 4387/2016, προβλέπονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 23 Επιστροφή ποσών αχρεωστήτως εισπραχθέντων

5. Εισφορές ασφαλισμένων Κλάδου Σύνταξης αχρεωστήτως εισπραχθείσες επιστρέφονται ατόκως, με αίτηση του ασφαλισμένου ή και αυτεπάγγελτα από την υπηρεσία. Το δικαίωμα προς επιστροφή παραγράφεται μετά παρέλευση 5ετίας από τη λήξη του οικονομικού έτους, εντός του οποίου καταβλήθηκαν οι εισφορές.

Άρθρο 25 Συμψηφισμός Επιστρεφόμενων Ποσών

⁸ Το άρθρο 104 αντικαταστάθηκε ως άνω, από τότε που ίσχυσε, με το άρθρο 15 του ν. 4488/2017 (Α' 137) και εφαρμόζεται και στις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού αιτήσεις.

Στην περίπτωση που ο δικαιούχος ποσού που επιστρέφεται είναι οφειλέτης του Ε.Φ.Κ.Α. για χρέος ληξιπρόθεσμο, γίνεται συμψηφισμός με απόφαση του Προϊστάμενου της αρμόδιας Υπηρεσίας, είτε μετά από πρόταση του οφειλέτη, είτε οίκοθεν από τον Ε.Φ.Κ.Α.

Άρθρο 64 Παραγραφή απαιτήσεων, κατασχέσεις, εκχωρήσεις

Η παραγραφή απαιτήσεων, οι κατασχέσεις και οι εκχωρήσεις ρυθμίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 136 έως 145 του ν. 4270/2014, όπως ισχύει κάθε φορά.

Άρθρο 83 Έναρξη ισχύος

Οι διατάξεις του παρόντος Κανονισμού εφαρμόζονται από 1/1/2017 εκτός και αν ορίζεται διαφορετικά σε κάποια άρθρα. Από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης παύει να ισχύει η αρ. πρωτ. Φ.ΕΦΚΑ/ΟΙΚ. 59522/2205/29.12.2016 (ΦΕΚ 4486/2016, τ. Β') υπουργική απόφαση.»

28. Στα άρθρα 1 παρ. 1, 2 και 3, 2 περ. α), και 4 παρ. 1 περ. α) της απόφασης του Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Καθορισμός της διαδικασίας συμψηφισμού και επιστροφής των αχρεωστήτως καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-Ε.Φ.Κ.Α.)», με αριθμό Δ.15/Δ'90598/2021 (Β' 5404), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της ανωτέρω παρ. 3 του άρθρου 104 του ν. 4387/2016, ορίζονται τα εξής:

«**Άρθρο 1**

1. Οι αχρεωστήτως καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές στον ε-Ε.Φ.Κ.Α. συμψηφίζονται με τις πάσης φύσεως καθυστερούμενες οφειλές, ρυθμισμένες ή μη, των δικαιούχων προς τον ε-Ε.Φ.Κ.Α. και τους τρίτους φορείς, για τους οποίους ο ε-Ε.Φ.Κ.Α. συνεισπράττει ασφαλιστικές εισφορές. ... Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν οφειλές ή εάν ύστερα από το συμψηφισμό, σύμφωνα με τα ανωτέρω, προκύπτει υπόλοιπο ποσό, αυτό επιστρέφεται άτοκα στους δικαιούχους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 της παρούσας..... 2. Ως αχρεωστήτως καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές νοούνται τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται στον ε-Ε.Φ.Κ.Α. για οποιαδήποτε αιτία, και για τα οποία, βάσει της κείμενης νομοθεσίας, δεν προκύπτει υποχρέωση καταβολής τους. Κατ' εξαίρεση δεν θεωρούνται αχρεωστήτως καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές χρηματικά ποσά που έχουν καταβληθεί σε περιπτώσεις που προκύπτει ακύρωση χρόνου ασφάλισης λόγω δόλιας ή εικονικής ασφάλισης. 3. Ο συμψηφισμός με οφειλή και η επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών αφορά σε χρηματικά ποσά που έχουν καταβληθεί υπέρ των κλάδων ασφάλισης του ε-Ε.Φ.Κ.Α.,.....

Άρθρο 2

Για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών:...

Άρθρο 4

1. Τα προβλεπόμενα από τα ανωτέρω άρθρα έχουν εφαρμογή:

α) σε περιπτώσεις που προκύπτει επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών σύμφωνα με τα ανωτέρω και η σχετική αξίωση έχει γεννηθεί ή θα γεννηθεί μετά την 1/1/2017 ...».

29. Με τις διατάξεις των άρθρων 249 και 251 του Αστικού Κώδικα (ΑΚ) ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 249 Εικοσαετής Παραγραφή

Εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά, οι αξιώσεις παραγράφονται σε είκοσι χρόνια.

Άρθρο 251 Έναρξη Παραγραφής

Η Παραγραφή αρχίζει από τότε που γεννήθηκε η αξίωση και είναι δυνατή η δικαστική επιδίωξή της».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

30. Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται και του σκοπού που εξυπηρετούν, συνάγονται τα ακόλουθα:

31. Με την υπογραφείσα, στις 25.10.1948, συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΣΣΕ), μεταξύ της Εμπορικής Τράπεζας και του Συλλόγου των υπαλλήλων της, η οποία ακολούθως υπογράφηκε από τον Υπουργό Εργασίας και κατατέθηκε στο Ειρηνοδικείο Αθηνών με αριθμό 782/18.01.1949, συστάθηκε ειδικός λογαριασμός επικουρικής ασφάλισης με την επωνυμία «*Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού της Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος*» (Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε.), οι πόροι και η εν γένει λειτουργία του οποίου ρυθμίστηκαν με τις διατάξεις του συνημμένου σ' αυτή Καταστατικού, οι οποίες, όσον αφορά στην λειτουργία του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., συμπληρώθηκαν με τις επακολουθήσασες λοιπές συλλογικές συμφωνίες, που συνομολογήθηκαν και ίσχυαν μεταξύ της Τράπεζας και του Συλλόγου (ΑΠ Ολ. 9/2012). Κατά τις αναφερόμενες στην παρούσα και κρίσιμες για την αντιμετώπιση των τεθέντων ερωτημάτων διατάξεις του εν λόγω Καταστατικού, ως σκοπός του λογαριασμού ορίστηκε η επικουρική ασφάλιση των εργαζομένων στην Τράπεζα, για τη χορήγηση σ' αυτούς και τους δικαιοδόχους τους χρηματικών βοηθημάτων με τη μορφή μηνιαίας σύνταξης, καθώς και των λοιπών συναφών παροχών λόγω γήρατος (άρθρο 2), υπό τις οριζόμενες σε αυτό προϋποθέσεις (άρθρα 7, 10, 10 Α, 15 και 22)

32. Εξάλλου, από τον συνδυασμό των ως άνω διατάξεων των άρθρων 58, 60, 61 και 62 του ν. 3371/2005, με τον οποίο ιδρύθηκε το Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (Ε.Τ.Α.Τ.), και της παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 3455/2006, με τον οποίο ιδρύθηκε ο Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.), προκύπτει ότι ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. υπήχθησαν υποχρεωτικά και αυτοδίκαια στην ασφάλιση του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών (Ε.Τ.Ε.Α.Μ.), διεπόμενοι ως προς τα συνταξιοδοτικά τους θέματα από τις διατάξεις της νομοθεσίας του Φορέα αυτού. Έτσι, οι συντάξεις τους καταβάλλονται εξ ολοκλήρου από

το Ε.Τ.Ε.Α.Μ., πλην ο ιδρυθείς με το άρθρο 60 του ως άνω ν. 3371/2005, υπό τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, νέος ασφαλιστικός φορέας με την επωνυμία «ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΥΠΑΛΛΗΛΩΝ» (Ε.Τ.Α.Τ.), ανέλαβε να καταβάλει τη διαφορά των ποσών των συντάξεων που προκύπτουν από τον υπολογισμό αυτών βάσει των καταστατικών διατάξεων του Ε.Τ.Ε.Α.Μ. και των καταστατικών διατάξεων των επικουρικών ταμείων ή λογαριασμών των πιστωτικών ιδρυμάτων, συμπεριλαμβανόμενου σε αυτά και του τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε (ΣτΕ 7μ. 3688/2015 και 3689/2015, ΣτΕ Ολ 2197-2200/2010, Τριμ. Διοικ. Πρωτ. Αθηνών 2607/2020), ενώ ορίστηκε ρητά ότι για τους ασφαλισμένους, έως τις 31-12-1992, δεν θίγονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης από τα οικεία ταμεία ή κλάδους ή ειδικούς λογαριασμούς ή ενώσεις προσώπων. Στους συνταξιούχους αυτούς περιλαμβάνονται και οι συνταξιούχοι προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος, πρόσωπα, δηλαδή, που κατά το χρόνο της υπαγωγής τους στο Ε.Τ.Ε.Α.Μ. δεν είχαν συνταξιοδοτηθεί από τον Φορέα κύριας ασφάλισης και των οποίων η σύνταξη περιλαμβάνει και την αναλογία του ποσού σύνταξης του κύριου Φορέα, ποσό το οποίο θα αφαιρεθεί κατά τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος στον Φορέα αυτό (κύριο). Η διατήρηση, εξάλλου, των ως άνω διατάξεων των άρθρων 60 έως 69, μεταξύ των οποίων και το άρθρο 61, του ν. 3371/2005, που αφορούν το Ε.Τ.Α.Τ., προβλέφθηκε και με τις διατάξεις των άρθρων 146 εδάφιο τελευταίο του ν. 3655/2008 και 15 παρ. 4 του ν. 3863/2010.

33. Ακολούθως, με το άρθρο 51 του ν. 4387/2016, συστάθηκε νέος Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α., ήδη ε-Ε.Φ.Κ.Α. κατ' άρθρο 51 Α του ίδιου νόμου), αποτελούμενος από έναν (1) κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών, στον οποίο από την έναρξη λειτουργίας του (01.01.2017) εντάχθηκαν αυτοδίκαια, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στο ανωτέρω άρθρο 51, οι υφιστάμενοι Φορείς με τους κλάδους, τομείς και λογαριασμούς τους, μεταξύ των οποίων το Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ.) και το Ε.Τ.Α.Τ. (άρθρο 53 παρ. 1 περ. Α και Η, αντίστοιχα), του Ε.Φ.Κ.Α. καθισταμένου οιονεί καθολικού διαδόχου αυτών. Σκοπός του εν λόγω Φορέα (Ε.Φ.Κ.Α.) είναι, κατά τη ρητή πρόβλεψη της διάταξης της παρ. 3 του αυτού άρθρου 53 του ίδιου νόμου, μεταξύ άλλων, η χορήγηση προσυνταξιοδοτικών παροχών στους συνταξιούχους και στους μέχρι τις 31.12.1992 ασφαλισμένους του τ. Ε.Τ.Α.Τ., σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης του άρθρου 61 περ. β' του ν. 3371/2005, εφόσον έχουν θεμελιώσει έως την έναρξη ισχύος του ανωτέρω νόμου (4387/2016) δικαίωμα λήψης της παροχής κατά το άρθρο 26 του ν. 3455/2006, ο δε Κλάδος Επικουρικής Ασφάλισης περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τους συνταξιούχους προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος του τ. Ε.Τ.Ε.Α.Μ (Ε.Τ.Ε.Α. μετά το ν. 4052/2012) και του τ. Ε.Τ.Α.Τ., ως προς την επικουρική ασφάλιση (άρθρο 53 παρ. 4 περ. α' και δ').

34. Η με το προαναφερθέν περιεχόμενο διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 53 του ν.

4387/2016 ευθέως παραπέμπει στις διατάξεις του άρθρου 61 περ. β΄ του ν. 3371/2005, αυτές δε με τη σειρά τους, κατά το γράμμα και τον σκοπό τους, όχι σε όλες τις καταστατικές ρυθμίσεις του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., αλλά μόνο σε εκείνες που αφορούν αποκλειστικά και μόνο στους όρους και στις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης από το Ταμείο αυτό των ασφαλισμένων του (ΣΤΕ 935/2018). Ζήτημα, εξάλλου, κατάργησης ή μη εφαρμογής της προαναφερθείσας διάταξης του άρθρου 61 περ. β΄ του ν. 3371/2005 δεν τίθεται, όπως σαφώς συνάγεται, τόσο από τις προβλέψεις της διάταξης αυτής ότι *«οι όροι και οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης από τα οικεία ταμεία ή κλάδους ή ειδικούς λογαριασμούς ή ενώσεις προσώπων για τους ασφαλισμένους μέχρι 31.12.1992 δεν θίγονται»*, όσο και από τις διατάξεις των άρθρων 146 τελευταίο εδάφιο και 15 παρ. 4 των ν. 3655/2008 και 3863/2010, αντίστοιχα, οι οποίες ρητά προβλέπουν τη διατήρησή τους σε ισχύ και, κατά συνέπεια, την εφαρμογή των άρθρων 60 έως 69 του ν. 3371/2005 που αφορούν στο Ε.Τ.Α.Τ., άρα και του άρθρου 61 του νόμου τούτου.

35. Σχετικά με την αναγνώριση χρόνων ασφάλισης στους Φορείς κύριας και επικουρικής ασφάλισης, το άρθρο 40 του ν. 2084/1992 αντικαταστάθηκε αρχικά με την παράγραφο 18 του άρθρου 10 του ν. 3863/2010, με έναρξη ισχύος την 01.01.2011, και στη συνέχεια με το άρθρο 40 του ν. 3996/2011, με έναρξη ισχύος, επίσης, από 01.01.2011, με την εξαίρεση όσων θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με προϋποθέσεις που ίσχυαν μέχρι και 31.12.2010, καθώς και για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης από 01.01.2011 και εφεξής με βάση προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που δεν τροποποιούνται με το άρθρο 10 του ν. 3863/2010, για τους οποίους εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 40 του ν. 2084/1992, όπως αυτό ίσχυε έως την αντικατάστασή του από την παρ. 18 του άρθρου 10 του ν. 3863/2010. Ομοίως, από την αυτή ημερομηνία (01.01.2011) ισχύει και το άρθρο 39 του τελευταίου αυτού νόμου για την αναγνώριση και εξαγορά πλασματικού χρόνου παιδιών, με εξαίρεση όσων θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με προϋποθέσεις που ίσχυαν μέχρι και 31.12.2010, ως προς τους οποίους εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 141, του ν. 3655/2008, όπως ίσχυαν μέχρι την αντικατάστασή τους από τον ν. 3996/2011.

Συνεπώς, οι διατάξεις των άρθρων 39 και 40 του ν. 3996/2011, με την επιφύλαξη των στα άρθρα αυτά προαναφερόμενων διαχρονικού δικαίου διατάξεων, έχουν αναδρομική ισχύ από 01.01.2011, ανεξάρτητα από την ημερομηνία κατάθεσης των σχετικών αιτήσεων περί αναγνώρισης και εξαγοράς χρόνου ασφάλισης πριν ή μετά τη δημοσίευση του νόμου αυτού, δεδομένου ότι οι ως άνω διαχρονικού δικαίου διατάξεις αναφέρονται σε θεμελίωση δικαιώματος συνταξιοδότησης και όχι σε υποβολή κατάθεσης των εν λόγω αιτήσεων.

36. Ειδικότερα, με τον ν. 3863/2010 αυξήθηκαν οι χρονικές προϋποθέσεις και τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης των ασφαλισμένων, με έναρξη ισχύος των διατάξεων

αναγνώρισης πλασματικών χρόνων του άρθρου 10 παρ. 18 του εν λόγω νόμου από 01.01.2011 γι' αυτούς που θεμελιώναν συνταξιοδοτικό δικαίωμα κατ' αποκλειστικότητα από 01.01.2011 και μετά. Επίσης, σύμφωνα με ρητή νομοθετική πρόβλεψη του ν. 3996/2011 (εδάφιο α' της παρ. 7 του άρθρου 40 και παρ. 1 και 2 του άρθρου 39), οι διατάξεις για την αναγνώριση και εξαγορά πλασματικών χρόνων ασφάλισης εφαρμόζονται από 01.01.2011 για τους ασφαλισμένους που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με προϋποθέσεις που διαμορφώνονται και ισχύουν από 01.01.2011 και εφεξής με βάση τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3863/2010, δηλαδή με βάση προσαυξημένες χρονικές ή ηλικιακές προϋποθέσεις. Αντίθετα, για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με προϋποθέσεις που ίσχυαν μέχρι και 31.12.2010, καθώς και για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης από 01.01.2011 και εφεξής με βάση προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που δεν τροποποιούνται με το άρθρο 10 του ν. 3863/2010, εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις περί πλασματικών χρόνων του άρθρου 40 του ν. 2084/1992, όπως αυτό ίσχυε έως την αντικατάστασή του από την παράγραφο 18 του άρθρου 10 του ν. 3863/2010 και οι διατάξεις περί πλασματικού χρόνου τέκνων της παρ. 1 του άρθρου 141 του ν. 3655/2008, όπως αυτή ίσχυε έως την αντικατάστασή της με το άρθρο 39 του ν. 3996/2011.

37. Η περίπτωση του συνταξιούχου του ερωτήματος, όπως προκύπτει από το με αριθμό πρωτ. 371430/23.09.2021 έγγραφο της ερωτώσας Υπηρεσίας, δεν έχει σχέση με την απευθείας εφαρμογή των ανωτέρω άρθρων 39 και 40 του ν. 3996/2011 ή του άρθρου 10 παρ. 18 του ν. 3863/2010 ή του άρθρου 141 του ν. 3655/2008 ή του άρθρου 40 του ν. 2084/1992 ή οποιουδήποτε άλλου νόμου, σε δικαιούχο προσυνταξιοδοτικής παροχής από το τ. Ε.Τ.Α.Τ. και πρώην ασφαλισμένο του τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., αλλά με την εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων εμμέσως, δια του άρθρου 22 παρ. 1 εδάφιο ε' του Καταστατικού του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. Και τούτο διότι όλοι οι προαναφερόμενοι νόμοι αφορούν Φορείς (είτε μόνο κύριας, είτε κύριας και επικουρικής ασφάλισης) που έχουν τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) και είναι αρμοδιότητας του τότε Υπουργείου Απασχόλησης, με τους νόμους δε αυτούς καθίσταντο συνεχώς δυσμενέστερες οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, με συνέπεια κάθε επόμενος νόμος να παρέχει τη δυνατότητα αναγνώρισης περισσότερων πλασματικών χρόνων από τους ενδιαφερόμενους, ώστε να μπορέσουν να δικαιωθούν κάποτε σύνταξης μετά την δραματική αύξηση, εκτός των ηλικιακών, και των χρονικών, προϋποθέσεων συνταξιοδότησής τους.

38. Όλες, άλλωστε, οι ως άνω περί αναγνώρισης πλασματικών χρόνων διατάξεις, προβλέπουν την εφαρμογή τους ανάλογα με τον χρόνο θεμελίωσης του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, δηλαδή αν αυτό είχε θεμελιωθεί πριν την 01.01.2011 ή μετά από την ημερομηνία αυτή (βλ. άρθρα 39 και 40 του ν. 3996/2011). Όμως το τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε.

αποτελούσε συγκέντρωση περιουσίας σε ειδικό λογαριασμό για ορισμένο ασφαλιστικό σκοπό (όπως λ.χ. για παροχή εφ' άπαξ βοηθημάτων, συντάξεων κ.λ.π.), και συστάθηκε επιτρεπτως με βάση το τότε ισχύον θεσμικό πλαίσιο (ΑΠ Ολ. 9/2012, σκ. 7), δυνάμει της ως άνω από 25.10.1948 ΣΣΕ μεταξύ της Εμπορικής Τράπεζας και του Συλλόγου των υπαλλήλων της, στην οποία συμπεριλήφθηκε όρος, σύμφωνα με τον οποίο *«Συνιστάται ειδικός λογαριασμός επικουρικής ασφάλισης υπό την επωνυμία Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού της Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος, ούτινος ο σκοπός, οι πόροι και εν γένει τα της λειτουργίας αυτού ρυθμίζονται δια του συνημμένου τη παρούση καταστατικού, όπερ αποτελείται εξ άρθρων είκοσι εννέα (29)»*. Συνεπώς, το τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. ήταν δημιούργημα της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, το οποίο, κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του, πρόσφερε επικουρική ασφάλιση *«υποχρεωτικά και αυτοδίκαια»* προς όλους, χωρίς εξαίρεση, τους απασχολούμενους στην Εμπορική Τράπεζα (ΑΠ Ολ. 9/2012, σκέψη 8), θεωρούμενο μεν (ΣτΕ Ολ. 2197/2010, σκ. 9) ως Φορέας κοινωνικής ασφάλισης (προκειμένου το προσωπικό των αλληλοβοηθητικών ταμείων των Τραπεζών να μπορούσε να εξαιρεθεί από την παράλληλη – διπλή – υπαγωγή του και στην επικουρική ασφάλιση του τ. ΙΚΑ-TEAM)⁹, που, όμως, δεν ήταν εποπτευόμενος από το Υπουργείο Απασχόλησης, άρα δεν περιλαμβανόταν στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης αρμοδιότητας του εν λόγω Υπουργείου, στους οποίους και μόνον ετύγχαναν, ευθέως, εφαρμογής οι διατάξεις των ανωτέρω άρθρων (39 και 40 του ν. 3996/2011).

39. Με δεδομένο ότι οι διατάξεις του άρθρου 7 του Καταστατικού του τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., οι οποίες καθορίζουν τις χρονικές προϋποθέσεις θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος των ασφαλισμένων του [τριάντα (30) συντάξιμα έτη ανεξαρτήτως ηλικίας για άμεση καταβολή της σύνταξης ή είκοσι πέντε (25) συντάξιμα έτη και ηλικία πενήντα πέντε (55) ετών με αναστολή καταβολής της σύνταξης μέχρι τη συμπλήρωση του ηλικιακού αυτού ορίου], παραμένουν αμετάβλητες από τότε που θεσπίστηκαν και, άρα, εξακολούθησαν να ισχύουν με το ίδιο ακριβώς περιεχόμενο, τόσο μετά την σύσταση του τ. Ε.Τ.Α.Τ., όσο και μετά την ίδρυση και λειτουργία (από 01.01.2017) του Ε.Φ.Κ.Α. και την ένταξη του τ. Ε.Τ.Α.Τ. στον κλάδο κύριας ασφάλισης αυτού, δεν μπορεί να γίνει λόγος για ευθεία εφαρμογή των άρθρων 39 και 40 του ν. 3996/2011, διότι τα εν λόγω άρθρα προϋποθέτουν αλλαγή (από 01.01.2011 και εφεξής) των διατάξεων με βάση τις οποίες γίνεται η θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, πράγμα που δεν ισχύει στην περίπτωση των ασφαλισμένων του τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. Σημειώνεται, συναφώς, ότι την άποψη αυτή έχει υιοθετήσει και η Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Γενική

⁹ Βλ. άρθρο 3 παρ. 1 του ν. 997/1979 (Α' 287), όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 56 παρ. 1 του ν. 1140/1981 (Α' 68) και στη συνέχεια αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 παρ. 3 του ν. 1902/1990, καθώς και το άρθρο 44 παρ.1 του ν. 3996/2011.

Διεύθυνση Κοινωνικής Ασφάλισης, Διεύθυνση Πρόσθετης Ασφάλισης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (ήδη Κοινωνικών Υποθέσεων) (βλ. τα με αριθμό Φ.20203/19527/2383/23.08.2011 και Φ.20203/21189/618/23.09.2011 έγγραφα της προς τον συνταξιούχο του ερωτήματος).

40. Ειδικά, όσον αφορά στη δυνατότητα αναγνώρισης των πλασματικών χρόνων που προβλέπονται στις προαναφερόμενες διατάξεις του ν. 3996/2011, με βάση το άρθρο 22 του Καταστατικού του τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., καταρχάς, παρατηρείται ότι, με τη ρητή νομοθετική πρόβλεψη της παρ. 7 του άρθρου 40 του αυτού ως άνω νόμου, το δικαίωμα αναγνώρισης των προβλεπόμενων στο εν λόγω άρθρο πλασματικών χρόνων ασφάλισης υφίσταται μόνον για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με προϋποθέσεις που διαμορφώνονται και ισχύουν από 01.01.2011 και εφεξής με βάση τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3863/2010, δηλαδή με βάση τις προσαυξημένες χρονικές ή ηλικιακές προϋποθέσεις. Η ρύθμιση δε του άρθρου 61 περ. β' του ν. 3371/2005 (σύμφωνα με την οποία οι όροι και οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης για τους μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένους των ιδιωτικής προέλευσης φορέων ασφάλισης του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων που εντάχθηκε στο Ε.Τ.Α.Τ. δεν θίγονται) συνιστά εξαίρεση από τις διατάξεις της γενικής ασφαλιστικής νομοθεσίας που αναφέρονται στις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης και στην αναγνώριση και εξαγορά χρόνων ασφάλισης, όπως π.χ. το άρθρο 40 του ν. 2084/1992. Υπό την έννοια αυτή, δυνατότητα αναγνώρισης πλασματικών χρόνων κατά τις ως άνω διατάξεις του ν. 3996/2011, με βάση το άρθρο 22 του Καταστατικού του τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., δεν είναι δυνατή.

Κατά συνέπεια, για τους μέχρι τις 31.12.1992 ασφαλισμένους του τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., οι οποίοι συνταξιοδοτούνται από το Ε.Τ.Α.Τ. βάσει των καταστατικών διατάξεων του τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., δεν ισχύουν για αναγνώριση και εξαγορά χρόνων ασφάλισης οι διατάξεις των άρθρων 39 και 40 του ν. 3996/2011, αλλά εφαρμόζονται οι διατάξεις περί αναγνώρισης και εξαγοράς πρόσθετου συντάξιμου χρόνου του άρθρου 22 του Καταστατικού του τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε.

41. Εξάλλου, όπως βεβαιώνεται και από την ερωτώσα Υπηρεσία, το τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (ν.π.ι.δ.) μη υπαγόμενο στην εποπτεία και τον έλεγχο του Υπουργείου Εργασίας, ουδέποτε εφάρμοσε τις διατάξεις του ν. 2084/1992. Αντιθέτως, εφάρμοζε τις καταστατικές του διατάξεις, οι οποίες, όπως ήδη αναφέρθηκε, δεν εθίγησαν για τους μέχρι τις 31.12.1992 ασφαλισμένους του με την ένταξή τους στο Ε.Τ.Α.Τ. (άρθρο 26 παρ. 1 του ν. 3455/2006 και άρθρο 61 περ. β' του ν. 3371/2005)¹⁰.

¹⁰ Στο ΤΕΑΠΕΤΕ από το έτος 1990 και εντεύθεν, κατόπιν προφορικής συμφωνίας της Τράπεζας και του Συλλόγου των εργαζομένων, σύμφωνα με το με αριθμό πρωτ. Φ.ΕΤΑΤ/30141/13/7/2010 έγγραφο του Ε.Τ.Α.Τ., ορίστηκε ως απαιτούμενος χρόνος θεμελίωσης για απονομή σύνταξης στους άνδρες ασφαλισμένους μόνο με ελάχιστη επικουρική κάλυψη το διάστημα των 31 ετών 6 μηνών και 1 ημέρας. Έτσι λοιπόν, το Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., από το έτος 1991 και μετά, ακολουθούσε την πρακτική να μην απονέμει σύνταξη με βάση το άρθρο 7 παρ. 1 εδάφιο α του Καταστατικού του,

Τούτο είναι συνεπές και με τη διάταξη του τέταρτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 53 του ν. 2084/1992¹¹, η οποία αφορά στην εναρμόνιση των συνταξιοδοτικών προϋποθέσεων των Φορέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης και δεν ισχύει για Φορείς επικουρικής ασφάλισης που χορηγούν σύνταξη σε υποκατάσταση κύριας σύνταξης, όπως το τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε.

42. Περαιτέρω, στις διατάξεις των άρθρων 7 παρ. 1, 6 εδάφιο α' και 7 του Καταστατικού του τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι το συνταξιοδοτικό δικαίωμα των υπαγομένων στην ασφάλισή του τραπεζοϋπαλλήλων θεμελιώνεται με μόνη τη συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου ασφάλισης, χωρίς να απαιτείται, ταυτοχρόνως, για τη θεμελίωση του δικαιώματος αυτού η συμπλήρωση του τυχόν προβλεπόμενου σχετικού ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης ή η αποχώρηση από την υπηρεσία. Οι δύο τελευταίες προϋποθέσεις απαιτούνται, προκειμένου ο ασφαλισμένος, ο οποίος έχει ήδη θεμελιώσει, κατά τα ανωτέρω, το σχετικό δικαίωμα, να αρχίσει να συνταξιοδοτείται, προκειμένου, δηλαδή, να αρχίσει η προς αυτόν καταβολή της προσυνταξιοδοτικής παροχής. Επομένως, στο ανωτέρω Καταστατικό, το οποίο εφαρμόζεται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 61 του ν. 3371/2005, η έννοια της «*θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος*» διαχωρίζεται και διαφοροποιείται πλήρως από την έννοια της «*συνταξιοδότησης*», νοείται δε ως θεμελίωση ή κατοχύρωση του δικαιώματος για λήψη συνταξιοδοτικής παροχής, θεμελίωση ή κατοχύρωση η οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί χωρίς να έχει συμπληρωθεί το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης και κατά τον χρόνο που ο ασφαλισμένος διατηρεί, εφόσον το επιθυμεί, την εργασιακή του σχέση με την Τράπεζα. Από την άλλη πλευρά, ως συνταξιοδότηση νοείται η καταβολή - λήψη της συνταξιοδοτικής παροχής η οποία λαμβάνει χώρα, εφόσον ο ασφαλισμένος αποχωρεί από την εργασία του και συμπληρώνει το εκάστοτε προβλεπόμενο όριο ηλικίας. Τούτο δε, προκύπτει ευθέως από την προεκτεθείσα διάταξη του τελευταίου

παρά μόνο μετά τη συμπλήρωση των 31 ετών 6 μηνών και 1 ημέρας ασφάλισης, ανεξάρτητα από την ηλικία του ασφαλισμένου, θεωρώντας ότι η εν λόγω πρακτική έχει τροποποιήσει κατά το μέρος αυτό το ανωτέρω άρθρο. Ωστόσο όμως, με τη με αριθμό 951/2019 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών κρίθηκε, στην περίπτωση ενός ασφαλισμένου του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. και ήδη Ε.Τ.Α.Τ., ο οποίος είχε ζητήσει σύνταξη κατ' επίκληση της ανωτέρω διάταξης του Καταστατικού του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., ήτοι με την συμπλήρωση 30 συντάξιμων χρόνων, ανεξάρτητα από την ηλικία του, ότι προφορική τροποποίηση του άρθρου 7 του Καταστατικού, άγουσα μάλιστα σε αυστηροποίηση των προϋποθέσεων χορήγησης των αντίστοιχων παροχών από το Ε.Τ.Α.Τ. στους πρώην ασφαλισμένους του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., δεν είναι νόμιμη, καθόσον το άρθρο 23 του Καταστατικού του, απαιτεί γραπτό τύπο (έγγραφο συμφωνία των νομίμων εκπροσώπων των συμβαλλομένων μερών) και τέτοια δεν υφίστατο εν προκειμένω.

¹¹ Η διάταξη αυτή ορίζει "επί λέξει" ότι: «1. Οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησεως λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου των ασφαλισμένων των φορέων κύριας ασφάλισης, όπως τροποποιούνται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, ισχύουν και για τους φορείς επικουρικής ασφάλισης, στους οποίους υπάγονται οι ασφαλισμένοι. Υφιστάμενες ευνοϊκότερες διατάξεις των καταστατικών φορέων επικουρικής ασφάλισης προσαρμόζονται κατά τα ανωτέρω μέχρι 31.12.1997 ... Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν ισχύουν για φορείς επικουρικής ασφάλισης που χορηγούν σύνταξη σε υποκατάσταση κύριας ασφάλισης ...»

εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου 7 του Καταστατικού του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., σύμφωνα με την οποία: *«Το δικαίωμα σύνταξης που θεμελιώνεται με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, δεν θίγεται από τις τυχόν μεταβολές που επέρχονται από την ενδεχόμενη παραμονή του ασφαλισμένου στην εργασία του»*, γεγονός που σημαίνει ότι υφίσταται σαφής διάκριση μεταξύ των εννοιών της *«θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος»* και της *«συνταξιοδότησης»*, η δε αποχώρηση από την υπηρεσία τίθεται, καταρχάς, ως προϋπόθεση της συνταξιοδότησης και όχι της θεμελίωσης του δικαιώματος που επέρχεται ανεξαρτήτως αποχώρησης από την εργασία και συμπλήρωσης του απαιτούμενου ορίου ηλικίας (ΣτΕ 935/2018, σκ. 9).

43. Ενόψει τούτων, όταν υπάλληλος της τ. Εμπορικής Τράπεζας ζητεί την συνταξιοδότησή του με αναστολή, στο πλαίσιο του άρθρου 7 παρ. 1 εδάφιο β' και παρ. 6 εδάφιο α' του Καταστατικού του τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., αποχωρώντας ταυτοχρόνως από την εργασία του, τότε κρίσιμα είναι τα ασφαλιστικά δεδομένα του χρόνου εξόδου του από την Τράπεζα, κατά τον οποίο και ερευνάται η *«θεμελίωση»* του συνταξιοδοτικού δικαιώματός του, υπό την έννοια ότι, στον χρόνο ασφάλισής του στην Τράπεζα (25ετία), δεν μπορεί να συνυπολογισθεί ο τυχόν μεταγενέστερος χρόνος ασφάλισης αυτού λόγω της απασχόλησής του σε άλλον εργοδότη (πρβλ. ΑΠ 885/2012). Συνεπώς, κάθε μεταγενεστέρως της αποχώρησης από την Τράπεζα αναγνωριζόμενος χρόνος, ακόμη και εάν νομίμως είχε αναγνωρισθεί, δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη, ως μη υφιστάμενος κατά την αποχώρηση του υπαλλήλου από την εν λόγω Τράπεζα, καθόσον κρίσιμος, κατά τα άνω, χρόνος, κατά τον οποίο λαμβάνονται υπόψη τα ασφαλιστικά δεδομένα κάθε συγκεκριμένης περίπτωσης, είναι ο χρόνος εξόδου του ασφαλισμένου, ήτοι αποχώρησής του από την Τράπεζα, αφού αυτός αποτελεί και την βάση ελέγχου των προϋποθέσεων θεμελίωσης του συνταξιοδοτικού του αιτήματος. Και ναι μεν στην παρ. 3 του άρθρου 22 του Καταστατικού του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., προβλέπεται ότι: *«Ο χρόνος που λαμβάνεται υπόψη στο σύνολό του σύμφωνα με τα εδάφια α και β της παρ. 1 του άρθρου αυτού, αναγνωρίζεται ως συντάξιμος με τους παρακάτω περιορισμούς: α ... β ... γ. Η αναγνώριση συντάξιμου χρόνου γίνεται σ' όλες τις περιπτώσεις με αίτηση των ασφαλισμένων, ... που μπορεί να υποβληθεί στο Ταμείο οποτεδήποτε»*, ωστόσο, ενόψει του ότι το εδάφιο γ' έχει ενταχθεί στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού (22), θα πρέπει, κατ' ορθή ερμηνεία του, να γίνει δεκτό ότι η παρεχόμενη με το εν λόγω εδάφιο δυνατότητα περιορίζεται στο ρυθμιστικό πεδίο των εδαφίων α' και β', στα οποία και αναφέρεται η συγκεκριμένη αυτή παράγραφος (3). Τούτο δε, υπό την έννοια ότι η υποβολή *«οποτεδήποτε»* της σχετικής αίτησης για αναγνώριση συντάξιμου χρόνου, άρα και μετά την έξοδο-αποχώρηση του ενδιαφερόμενου από την Τράπεζα, δεν αφορά όλους τους χρόνους που αναφέρονται στα λοιπά εδάφια της παρ. 1 του άρθρου 22 και δυνάμενους να αναγνωρισθούν με εξαγορά στο τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. (συνεπώς ούτε και

αυτόν του εδαφίου ε', ο οποίος και απασχολεί την ερωτώσα Υπηρεσία), αλλά αποκλειστικά και μόνο εκείνους των εδαφίων α' και β', στους οποίους και κάνει σαφή αναφορά η παρ. 3 του άρθρου αυτού.

44. Περαιτέρω, για την αντιμετώπιση του τεθέντος ερωτήματος, νομικός προβληματισμός ανακύπτει και σε σχέση με την παρ. 1 εδάφιο ε' του αυτού άρθρου 22 του Καταστατικού του τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., και ειδικότερα εάν η διάταξη αυτή, σύμφωνα με την οποία: «1. Στους ασφαλισμένους και συνταξιούχους του Ταμείου αναγνωρίζεται ως συντάξιμος χρόνος Επικουρικής ασφάλισης μετά από αίτησή τους, με απόφαση του Δ.Σ. και εφόσον καταβληθεί εισφορά και με τους υπόλοιπους όρους και περιορισμούς που προβλέπονται στο άρθρο αυτό: α... ε. Ο χρόνος ασφάλισης σε φορέα ασφάλισης για κύρια σύνταξη ...», θα πρέπει να ερμηνευθεί περιοριστικά και όχι διασταλτικά, ώστε να θεωρηθεί ότι ως τέτοιος χρόνος είναι μόνο ο χρόνος πραγματικής ή προαιρετικής ασφάλισης και όχι ο χρόνος πλασματικής ασφάλισης. Για το ζήτημα αυτό έχει εκδοθεί η γνωμοδότηση του Ε' Τμήματος του Ν.Σ.Κ., με αριθμό 590/2012 (μη γενόμενη δεκτή από τον Υπουργό Εργασίας), με την οποία έγινε δεκτό ότι η διάταξη του άρθρου 22 παρ. 1 εδάφιο ε' του Καταστατικού του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. δεν πρέπει να εφαρμοσθεί στενά, αλλά διασταλτικά και να θεωρηθεί ότι οι πλασματικοί χρόνοι που έχουν αναγνωρισθεί στον κύριο Φορέα (Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ.) μπορούσαν μέσω αυτής να αναγνωρισθούν και στο τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. Η παραδοχή αυτή έγινε με επίκληση της μη εφαρμοστέας στο τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., ως ν.π.ι.δ. και Φορέα ιδιωτικής ασφάλισης και όχι ν.π.δ.δ., διάταξης του άρθρου 53 του ν. 2084/1992. Η διάταξη αυτή εξομοιώνει τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των επικουρικών Φορέων με εκείνες των κύριων Φορέων, ως τέτοιοι, όμως, νοούνται μόνο οι έχοντες μορφή ν.π.δ.δ. που ανήκουν στην αρμοδιότητα και εποπτεία του Υπουργείου Απασχόλησης, στην οποία, ως ελέγχθη, δεν υπάγονταν το τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε.

45. Επ' αυτού επισημαίνεται ότι: α) οι διατάξεις της παρ. 1 του ανωτέρω άρθρου 53 του ν. 2084/1992 (που αφορούν την εναρμόνιση των συνταξιοδοτικών προϋποθέσεων των Φορέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης), σύμφωνα με τη διάταξη του τέταρτου εδαφίου της παραγράφου αυτής, δεν ισχύουν για Φορείς επικουρικής ασφάλισης που χορηγούν σύνταξη σε υποκατάσταση κύριας σύνταξης, όπως το τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. και β) από τη γραμματική διατύπωση του άρθρου 22 παρ. 1 εδάφιο ε' του Καταστατικού του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. είναι προφανές ότι όλες οι περιπτώσεις αναγνώρισης χρόνου ως συντάξιμου αναφέρονται σε «πραγματικές» και όχι «πλασματικές» υπηρεσίες (με εξαίρεση την περ. δ' που αναφέρεται στη στρατιωτική υπηρεσία, η οποία όμως είναι *sui generis* χρόνος), η μόνη δε περίπτωση δυνατής αναγνώρισης σε ασφαλισμένο του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. «πλασματικού» χρόνου είναι αυτή της παρ. 5 του άρθρου αυτού που αναφέρεται στο χρόνο σπουδών και ο οποίος αναγνωρίζεται μόνο για προσαύξηση της σύνταξης και όχι για θεμελίωση του χρόνου ασφάλισης. Άλλος πλασματικός χρόνος,

δυνάμενος να εξαγορασθεί με βάση το εν λόγω άρθρο 22 του Καταστατικού του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., δεν αναφέρεται ρητά, ούτε και ερμηνευτικά προκύπτει.

46. Επομένως, με βάση τη γραμματική διατύπωση, αλλά και την τεολογική ερμηνεία της ανωτέρω διάταξης του άρθρου 22 του Καταστατικού του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., υπό τις προαναφερόμενες εξαιρέσεις, όλες οι περιπτώσεις αναγνώρισης χρόνου ως συντάξιμου τις οποίες η διάταξη αυτή προβλέπει, αναφέρονται σε πραγματικές και όχι πλασματικές υπηρεσίες, άλλος δε πλασματικός χρόνος που να μπορεί να εξαγορασθεί με βάση το εν λόγω άρθρο του Καταστατικού του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. δεν αναφέρεται ρητά σε αυτό ούτε προκύπτει και, κατά συνέπεια, δεν μπορεί να γίνει και λόγος για εξαγορά του.

47. Αντίθετη προσέγγιση, ότι ως θεμελιωτικός συντάξιμος χρόνος είναι, μετά την εξαγορά του στο Ταμείο, μεταξύ των άλλων αναφερόμενων στο άρθρο αυτό χρόνων, και εκείνος της παρ. 1 εδάφιο ε' αυτού, ήτοι: «*Ο χρόνος ασφάλισης σε φορέα ασφάλισης για κύρια σύνταξη ...*», για τον λόγο ότι το άρθρο 10 παρ. 2 εδάφιο α' του Καταστατικού του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. παραπέμπει γενικώς στο άρθρο 22 αυτού, χωρίς να εξαιρεί ρητά το ως άνω εδάφιο ε' του τελευταίου αυτού άρθρου τούτου, δεν είναι υποστηρίξιμη. Και τούτο διότι στην εν λόγω παρ. 2 του άρθρου 10, εκτός από το εδάφιο α', στο οποίο και μόνο γίνεται ρητή παραπομπή από το άρθρο 7 παρ. 7 του ανωτέρω Καταστατικού, προκειμένου να εξευρεθεί αν ο χρόνος του οποίου γίνεται επίκληση είναι θεμελιωτικός ή όχι του δικαιώματος για σύνταξη, παρατίθεται και εδάφιο β' το οποίο έχει την ίδια, κατά βάση, διατύπωση με το εδάφιο ε' της παρ. 1 του άρθρου 22, ορίζοντας ότι: (συντάξιμα χρόνια είναι): «*β. τα χρόνια ασφάλισης σε ασφαλιστικό φορέα για κύρια σύνταξη ...*». Ενόψει λοιπόν του ότι με την παρ. 7 του άρθρου 7 του ίδιου Καταστατικού δεν γίνεται ρητή παραπομπή και στο εδάφιο β' του άρθρου 10 παρ. 2, παρά μόνο στο εδάφιο α', σαφώς προκύπτει ότι ο συγκεκριμένος (αναγνωριζόμενος με εξαγορά) «*χρόνος ασφάλισης σε φορέα κύριας ασφάλισης*» δεν μπορεί να υπολογισθεί για τη «*θεμελίωση*» του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, αφού, εάν ήθελαν κάτι τέτοιο οι συντάκτες του Καταστατικού του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., θα το όριζαν ρητά, παραπέμποντας με το άρθρο 7 παρ. 7 αυτού ταυτοχρόνως και στα δύο ως άνω εδάφια (α' και β') του άρθρου 10 παρ. 2, αλλά μόνο για την «*προσαύξηση*» του ποσού της σύνταξής του. Το γεγονός δε, ότι με το άρθρο 10 παρ. 2 εδάφιο α' γίνεται παραπομπή στα χρόνια επικουρικής ασφάλισης που αναγνωρίζονται βάσει των διατάξεων γενικώς του άρθρου 22, δεν αναιρεί τις ανωτέρω παραδοχές, διότι, κατά την δοθείσα ως άνω ερμηνεία των διατάξεων αυτών, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι από τα εν λόγω χρόνια εξαιρούνται εκείνα του εδαφίου ε' της παρ. 1 του άρθρου 22 του προαναφερόμενου Καταστατικού, ήτοι τα χρόνια ασφάλισης που διανύθηκαν σε ασφαλιστικό Φορέα για κύρια σύνταξη.

48. Στην προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από το τιθέμενο ιστορικό και τα στοιχεία του φακέλου του ερωτήματος, ο Ζ.Κ. προσλήφθηκε στις 23.07.1982 στην

Εμπορική Τράπεζα, από την οποία και αποχώρησε οικειοθελώς στις 14.07.2010, έχοντας πραγματική υπηρεσία (με εξαγορά στρατιωτικής υπηρεσίας) είκοσι επτά (27) ετών, έντεκα (11) μηνών και δεκαοκτώ (18) ημερών. Ο ανωτέρω, υπαχθείς αρχικά στο τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. και στη συνέχεια υποχρεωτικά, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 58 έως 62 του ν. 3371/2005 και 26 παρ. 1 του ν. 3455/2006, στο Ε.Τ.Α.Τ., ζήτησε προσυνταξιοδοτική παροχή από το Ε.Τ.Α.Τ. με αναστολή της καταβολής της έως την συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας του, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 παρ. 1 εδάφιο β' και παρ. 6 εδάφιο α' του Καταστατικού του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. (η με αριθμό 1134/21.02.2011 αίτησή του). Με το με αριθ. Φ.Ε.Τ.Α.Τ. 3677/08.07.2011 έγγραφο του Ε.Τ.Α.Τ. του κοινοποιήθηκε η από 14.07.2010 απόφαση αναστολής συνταξιοδότησης και οι από 16.07.2010 και 02.09.2010 τροποποιητικές αποφάσεις, βάσει των οποίων το δικαίωμα απονομής προσυνταξιοδοτικής παροχής σ' αυτόν θεμελιώθηκε στις 14.07.2010 και η καταβολή της θα άρχιζε με τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας του, ήτοι στις 20.09.2018. Στη συνέχεια ο ανωτέρω, αποβλέποντας στη συμπλήρωση του απαιτούμενου διαστήματος τριάντα (30) ετών ασφάλισης που προέβλεπε το άρθρο 7 παρ. 1 εδάφιο α' του Καταστατικού του τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., προκειμένου να συνταξιοδοτηθεί ανεξάρτητα από την ηλικία του και να αποκτήσει έτσι δικαίωμα άμεσης καταβολής της σύνταξής του από 14.07.2010 και εφεξής, με την από 21.07.2011 υποβληθείσα στο τ. Ε.Τ.Α.Τ. αίτησή του, ζήτησε την αναγνώριση, με βάση τη καταστατική διάταξη του άρθρου 22 παρ. 1 εδάφιο ε' του τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., πλασματικού χρόνου τέκνων και κενών διαστημάτων, τον οποίο είχε αναγνωρίσει στο τ. Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ., σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 10 του ν. 3863/2010 και 39 και 40 του ν. 3996/2011, αίτημα το οποίο τελικά έγινε αποδεκτό από το τ. Ε.Τ.Α.Τ. με τη με αριθμό 1012/261 Συν/04.04.2012 απόφαση του Δ.Σ αυτού.

49. Οι ως άνω αναγνωρισθέντες στον κύριο Φορέα, ήτοι το Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ., σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3996/2011, επίμαχοι πλασματικοί χρόνοι ανάγονται σε χρονική περίοδο μεταγενέστερη της αποχώρησης του Ζ.Κ. από την Τράπεζα (14.07.2010). Υπό τα δεδομένα αυτά, και ενόψει της δοθείσας ερμηνείας των προαναφερθεισών διατάξεων του Καταστατικού του τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., η ανωτέρω με αριθμό 1012/261 Συν/04.04.2012 απόφαση του Δ.Σ. του Ε.Τ.Α.Τ. δεν ήταν νόμιμη και, ως εκ τούτου, μη συννόμως απονεμήθηκε στον Ζ.Κ., από 16.03.2012, προσυνταξιοδοτική παροχή. Επίσης, μη νόμιμες ήταν και οι προηγηθείσες της ως άνω απόφασης του Δ.Σ. αποφάσεις του, ήτοι: α) η με αριθμό 809/247ης Συν./07.09.2011, με την οποία έγινε δεκτό ότι οι κρίσιμοι ως άνω πλασματικοί χρόνοι μπορούσαν να αναγνωρισθούν ευθύς ως εκδίδονταν οι ανωτέρω σχετικές για την εξαγορά τους αποφάσεις του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. και β) η με αριθμό 845/249ης Συν./01.11.2011 απόφαση, με την οποία η εν λόγω αναγνώριση κρίθηκε ως σύννομη, με βάση το άρθρο 22 παρ. 1 εδάφιο ε' του Καταστατικού του τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε.

και υπό την προϋπόθεση της εξόφλησης των οφειλόμενων γι' αυτή εισφορών.

50. Αλλά και υπό την αντίθετη εκδοχή, ότι δηλαδή η ανωτέρω διάταξη του άρθρου 22 παρ. 1 εδάφιο ε' του Καταστατικού του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. αφορά και αναγνώριση πλασματικού χρόνου, και πάλι δεν θα μπορεί να αναγνωρισθεί ο επίμαχος χρόνος, ενόψει της τιθέμενης από το άρθρο 22 παρ. 2 του Καταστατικού του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. απαγόρευσης, σύμφωνα με την οποία σε καμία περίπτωση δεν αναγνωρίζεται ως συντάξιμος ο χρόνος που αναγνωρίστηκε από άλλο Ασφαλιστικό Οργανισμό ή το Δημόσιο. Συνεπώς: α) ο πλασματικός χρόνος των τριακοσίων είκοσι πέντε (325) ημερομισθίων κενού διαστήματος τον οποίο ο Ζ.Κ. αναγνώρισε στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ., μετά την αποχώρησή του από την Τράπεζα, ήτοι από 01.08.2010 έως 31.08.2011, [δεδομένου ότι τον 9ο/2011 εργάστηκε για δέκα (10) ημέρες και β) ο πλασματικός χρόνος τριών (3) ετών [εννιακοσίων (900) ημερομισθίων] τον οποίο αυτός αναγνώρισε επίσης στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. για τα τέκνα του, δεν μπορούσαν σε καμία περίπτωση να αναγνωρισθούν εκ νέου και στο τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., ενόψει της ως άνω διάταξης του άρθρου 22 παρ. 2 του Καταστατικού του, η οποία τέθηκε, προφανώς, για να αποφευχθούν περιπτώσεις υπερασφάλισης, δηλαδή ασφάλισης με αναγνώριση του αυτού πλασματικού χρόνου σε περισσότερους του ενός Φορείς.

51. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, κατά την ομόφωνη γνώμη της Β' Τακτικής Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ., επί του πρώτου και του δευτέρου ερωτήματος προσήκει αρνητική απάντηση, δηλαδή ότι στην περίπτωση του ασφαλισμένου Ζ.Κ. δεν τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις του ν. 3863/2010, όπως αυτές συμπληρώθηκαν με τα άρθρα 39 και 40 του ν. 3996/2011, ότι το τ. Ε.Τ.Α.Τ., μη νομίμως αναγνώρισε για θεμελίωση τους πλασματικούς χρόνους ασφάλισης παιδιών, καθώς και κενού χρονικού διαστήματος (τον τελευταίο δε χρόνο μετά την αποχώρηση του ανωτέρω από την Τράπεζα και παρά τα αντιθέτως οριζόμενα στα άρθρα 7 παρ. 6 και 15 παρ. 1 του Καταστατικού του τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε.) και ότι ο ανωτέρω συνταξιούχος δεν είχε δικαίωμα λήψης της προσυνταξιοδοτικής παροχής, πριν την συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας του, με αναγνώριση, κατά παράβαση των οικείων διατάξεων, των ως άνω πλασματικών χρόνων.

52. Ομοίως, κατά την ομόφωνη γνώμη της Ολομέλειας, αρνητική απάντηση προσήκει και επί του τρίτου ερωτήματος, ήτοι ως προς τη νομιμότητα της καταβολής από το τ. Ε.Τ.Α.Τ. (ήδη ε-Ε.Φ.Κ.Α.) επιδόματος τέκνων στον ανωτέρω συνταξιούχο του τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. Και τούτο διότι, κατά τις διατάξεις του άρθρου 10 του Καταστατικού του τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., επίδομα παιδιών χορηγείται στον συνταξιούχο που είναι άγαμος με παιδί, εφόσον έχει την επιμέλεια αυτού, προϋπόθεση η οποία δεν υπήρχε στο πρόσωπο του συνταξιούχου Ζ.Κ., εφόσον κατά το δοθέν ιστορικό ήταν μεν (άγαμος) γονέας που αναγνώρισε τα τέκνα του, δεν είχε, όμως, ανατεθεί σ' αυτόν, με δικαστική απόφαση ή κατ' άλλο τρόπο, η επιμέλειά τους.

53. Επί του τετάρτου ερωτήματος και ειδικότερα ως προς την τύχη των καταβληθεισών εισφορών με τις οποίες εξαγοράσθηκαν από τον εν λόγω συνταξιούχο πλασματικά έτη ασφάλισης, χωρίς να προβλέπεται από την κείμενη κοινωνικοασφαλιστική νομοθεσία, παρατηρούνται τα εξής: Καταρχάς, θα πρέπει να ανακληθούν οι με αριθμό 809/247^{ης}Συν./07.09.2011, 845/249ηςΣυν./01.11.2011 και 1012/261Συν/04.04.2012 αποφάσεις του Δ.Σ. του τ. Ε.Τ.Α.Τ. με τις οποίες αναγνωρίσθηκαν στον Ζ.Κ. πλασματικοί χρόνοι ασφάλισης και του χορηγήθηκε προσυνταξιοδοτική παροχή, παρά την παρέλευση από την έκδοσή τους μακρού χρόνου και του επωφελούς αυτών για τον ανωτέρω συνταξιούχο, διότι συντρέχουν προς τούτο υπέρτεροι λόγοι προστασίας του δημόσιου συμφέροντος (ΣτΕ 6/2021, 1931/2015, Ν.Σ.Κ. 13/2022). Το δημόσιο συμφέρον συνίστανται στην ανάγκη προστασίας του κοινωνικοασφαλιστικού κεφαλαίου, το οποίο τυγχάνει αντικείμενο μέριμνας τόσο από το Σύνταγμα (άρθρο 22 παρ. 5 Σ, ΣτΕΟΛ.2290/2015, 2202/2010, 3487/2008) όσο και από τον κοινό νομοθέτη (άρθρο πρώτο, παρ. ΙΑ, υποπαρ. 6, περ. 2 του ν.4093/2012, σε συνδυασμό με τη σχετική αιτιολογική έκθεση, πρβλ., επίσης, Διοικ.Εφ.Θεσ/νίκης 104/2021), μη εφαρμοζομένων, εκ του λόγου τούτου, των διατάξεων του άρθρου μόνου του α.ν. 261/1968, κατά τις οποίες η ανάκληση των παρανόμων ευμενών διοικητικών πράξεων μετά την συμπλήρωση πενταετίας από την έκδοσή τους θεωρείται, καταρχάς, ότι συντελείται πέραν του ευλόγου χρόνου, ούτε της αρχής της τυπικής ασφάλισης η οποία εφαρμόζεται για χρόνο πραγματικής απασχόλησης και όχι πλασματικό, όπως εν προκειμένω (πρβλ. ΣτΕ 744/2022, 1161/2021, 866/2021), ούτε, τέλος, των ειδικού χαρακτήρα διατάξεων του άρθρου 1 παρ. 5 του ν. 861/1979, με τις οποίες καθορίζονται περιοριστικά συγκεκριμένοι λόγοι για τους οποίους επιτρέπεται η αναθεώρηση (ανάκληση/τροποποίηση) αποφάσεων των οργάνων όχι όλων ανεξαιρέτως των Ασφαλιστικών Οργανισμών, αλλά μόνον εκείνων οι οποίοι έχουν υπαχθεί στις ρυθμίσεις του νόμου τούτου με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά από γνώμη του οικείου Δ.Σ. (ΣτΕ 138/2021 σκ. 8, 3808/2013 κ.ά.).

54. Ειδικότερα, ως προς τη μη εφαρμογή στην κρινόμενη περίπτωση των τελευταίων αυτών διατάξεων του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 861/1979 (συμπεριλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, και της παρ. 5 αυτού), αναφέρεται ότι ναι μεν το τ. Ε.Τ.Α.Τ. εντάχθηκε, δυνάμει του άρθρου 36 παρ. 1 περ. δ' του ν. 4052/2012, ως προς την επικουρική και μόνον ασφάλιση την οποία παρείχε στους ασφαλισμένους του, στο τ. Ε.Τ.Ε.Α. (Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης) και το τελευταίο, στη συνέχεια, εντάχθηκε στις διατάξεις του ως άνω νόμου (ν. 861/1979), με τη με αριθμό Φ. 21021/2903/2004/03.01.2013 απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας (Β' 37/14.01.2013), πλην όμως, το γεγονός αυτό ουδεμία ασκεί επιρροή. Τούτο, διότι για τους παλαιούς (μέχρι 31.12.1992) ασφαλισμένους του τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. που ανήκαν (όπως ο συνταξιούχος

του ερωτήματος) σε συστήματα προσυνταξιοδότησης του Ε.Τ.Α.Τ. (άρθρο 61 περ. β' δεύτερο εδάφιο του ν. 3371/2005) και οι οποίοι καθίσταντο συνταξιούχοι του Ε.Τ.Α.Τ., σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις του τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. μετά τις 18.04.2006, ήτοι μετά την έναρξη ισχύος του ν. 3455/2006 (άρθρο 27 αυτού), το Ε.Τ.Α.Τ., στο οποίο υπήχθη υποχρεωτικά (άρθρο 26 παρ. 1 του ίδιου νόμου) η εν λόγω κατηγορία (των παλαιών, κατά την γνωστή διάκριση του ν. 2084/1992) ασφαλισμένων, και όχι το τ. Ε.Τ.Ε.Α.Μ. (κατόπιν Ε.Τ.Ε.Α., μετέπειτα Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. και ήδη e-ΕΦΚΑ, κατ' άρθρα 36 παρ. 1 του ν. 4052/2012, 74 παρ. 3 και 90 του ν. 4387/2016 και 1 του ν. 4670/2020, αντίστοιχα) βαρυνόταν με την καταβολή των προσυνταξιοδοτικών σε αυτούς παροχών, ήτοι του ποσού σύνταξης που προέβλεπε η νομοθεσία του Φορέα αυτού (Ε.Τ.Α.Τ.), σε υποκατάσταση κύριας και επικουρικής σύνταξης και μέχρι τη συνταξιοδότησή τους με κύρια σύνταξη από το τ. Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. (ήδη e-Ε.Φ.Κ.Α.) και με επικουρική σύνταξη από το τ. Ε.Τ.Ε.Α.Μ. Ακολούθως, και μετά την ένταξη του τ. Ε.Τ.Α.Τ. στον Ε.Φ.Κ.Α. (άρθρο 53 παρ. 1 περ. Η' του ν. 4387/2016), οι συνταξιούχοι της ανωτέρω κατηγορίας (ήτοι του προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος του τ. Ε.Τ.Α.Τ.) από την έναρξη λειτουργίας του Ε.Φ.Κ.Α., την 01.01.2017 (άρθρο 51 παρ. 1 περ. β' ν.4387/2016), κατέστησαν συνταξιούχοι του Φορέα αυτού (άρθρο 55 παρ. 1 περ. α' ν.4387/2016).

55. Ενόψει τούτων, ουδεμία απολύτως επιρροή ασκεί το γεγονός της ένταξης του Ε.Τ.Ε.Α. στις διατάξεις του ν. 861/1979, καθόσον η ένταξη του τ. Ε.Τ.Α.Τ. στο Ε.Τ.Ε.Α. έγινε μόνο ως Φορέα επικουρικής ασφάλισης και για τις λοιπές (αναφερόμενες στο άρθρο 26 παρ. 1 του ν. 3455/2006, καθώς και στις διατάξεις του Κεφαλαίου Η' του ν. 3371/2005, στις οποίες το άρθρο αυτό παραπέμπει) κατηγορίες ασφαλισμένων και συνταξιούχων του Ταμείου τούτου και όχι ως προσυνταξιοδοτικού Φορέα, υπό την προεκτεθείσα έννοια, ήτοι ως παρέχοντος προσυνταξιοδοτικές παροχές (κύριες και επικουρικές συντάξεις) στην ειρηνένη κατηγορία συνταξιούχων του. Τέτοια, όμως, ένταξη του τ. Ε.Τ.Α.Τ., είτε με σχετική υπουργική απόφαση, είτε με ρητή πρόβλεψη νόμου ουδέποτε έλαβε χώρα για την εν λόγω κατηγορία συνταξιούχων στην οποία εντάσσεται και ο Ζ.Κ. (βλ. το με αριθ. 107483/14.11.2022 έγγραφο της Γ.Γ.Κ.Α. του Υπουργείου, καθώς και το από 16.11.2022 ηλεκτρονικό μήνυμα της Διευθύντριας της Β' Διεύθυνσης Παροχών και Υγείας του e-Ε.Φ.Κ.Α.), με συνέπεια να μην μπορούν να εφαρμοσθούν, στην προκείμενη περίπτωση, οι ειδικές περί αναθεώρησης (ανάκλησης) των συνταξιοδοτικών αποφάσεων του τ. Ε.Τ.Α.Τ. διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 5 του ν. 861/1979.

56. Συναφώς, επισημαίνεται ότι όχι μόνο το τ. Ε.Τ.Α.Τ. (για την ως άνω κατηγορία συνταξιούχων του), αλλά ούτε και ο Ε.Φ.Κ.Α., ο οποίος συνέχισε, μετά την ένταξη (01.01.2017) του εν λόγω προσυνταξιοδοτικού Φορέα σε αυτόν, να καταβάλλει τις προσυνταξιοδοτικές παροχές στους καταστάντες πλέον συνταξιούχους του της ανωτέρω

κατηγορίας, υπήχθη οποτεδήποτε με σχετική υπουργική απόφαση ή με ρητή πρόβλεψη νόμου στις διατάξεις του ν. 861/1979, με συνέπεια να μην μπορούν να ισχύσουν και για τον Φορέα αυτόν οι προεκτεθείσες ειδικού χαρακτήρα διατάξεις περί ανάκλησης συνταξιοδοτικών αποφάσεων που εισήγαγε ο νόμος αυτός.

57. Περαιτέρω, και εφόσον πραγματοποιηθεί η ανάκληση των παρανόμων αποφάσεων περί αναγνώρισης από τον συνταξιούχο του ερωτήματος των επίμαχων πλασματικών χρόνων, καθώς και της απόφασης δυνάμει της οποίας του χορηγήθηκαν προσυνταξιοδοτικές παροχές από 16.03.2012 και στο εξής, τα οποία ομόφωνα έγιναν δεκτά από την Ολομέλεια, αναγκαία είναι η διερεύνηση από αυτή των εξής δύο ζητημάτων που τίθενται με το τέταρτο ερώτημα: α) της παραγραφής ή μη των αξιώσεων για τις εν λόγω αχρεωστήτως καταβληθείσες προσυνταξιοδοτικές παροχές, αρχικά από το Ε.Τ.Α.Τ., για όσο χρόνο ο Φορέας αυτός λειτουργούσε αυτοτελώς και μέχρι την προτεραιία της ένταξής του στον Ε.Φ.Κ.Α., και στη συνέχεια από τον Ε.Φ.Κ.Α. (από την έναρξη λειτουργίας τούτου και στο εξής) και β) της παραγραφής ή μη αντίστοιχα των αξιώσεων για τις καταβληθείσες από τον Ζ.Κ. εισφορών για την αναγνώριση των επίμαχων πλασματικών χρόνων και, σε αποφατική περίπτωση της δυνατότητας ή μη συμψηφισμού τους με τις ανωτέρω προσυνταξιοδοτικές παροχές, των εισφορών αυτών θεωρούμενων (μετά την ανάκληση των προειρημένων αποφάσεων) ως αχρεωστήτως εισπραχθεισών εκ μέρους του τ. Ε.Τ.Α.Τ.

58. Επί των τιθέμενων αυτών ζητημάτων, παρατηρείται, καταρχάς, ότι για την επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθεισών παροχών στον Ε.Φ.Κ.Α. δεν ισχύει η διάταξη του άρθρου 103 του ν. 4387/2016 (στενά ερμηνευτέα, ως κοινωνικοασφαλιστική)¹², αφού αυτή αναφέρεται αποκλειστικά και μόνο στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. και όχι και στον Ε.Φ.Κ.Α., αλλά η διάταξη της περ. 2 της υποπαρ. 6 της παρ. ΙΑ του Πρώτου άρθρου του ν. 4093/2012.

59. Για την παραγραφή γενικώς των χρηματικών αξιώσεων του Ε.Φ.Κ.Α. (και χωρίς ειδική αναφορά στην παραγραφή των αξιώσεων των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης για τις αχρεωστήτως καταβληθείσες από αυτούς παροχές σε συνταξιούχους τους), εφαρμόζεται (κατά παραπομπή από το άρθρο 64 του ισχύοντος από 01.01.2017 Κανονισμού Οικονομικής Οργάνωσης και Λογιστικής Λειτουργίας τούτου - ΥΑ Φ.ΕΦΚΑ/οικ.22424/861/2017, Β'1720), το άρθρο 136 του ν. 4270/2014, το οποίο προβλέπει (παρ. 1) ότι η χρηματική απαίτηση του Δημοσίου δεν παραγράφεται πριν γίνει η ταμειακή βεβαίωση του εσόδου (βεβαίωση με στενή έννοια), και πάντως, τέτοια απαίτηση του Δημοσίου που αφορά σε περιοδικές παροχές (παρ. 3 περ. ε') ή γεννήθηκε από καταλογισμό που έγινε από οποιαδήποτε αρμόδια δημόσια αρχή (παρ. 3 περ. στ'),

¹² ΣτΕ Ολ. 1833/2001, ΣτΕ 7μ. 2227/2013 και 3450/2003, ΣτΕ 2033, 1557/1990, 2589/1989, 4888/1988, 1507/1984, Ν.Σ.Κ. Ολ. 274/2015, 361/2008 και Ν.Σ.Κ. 87/2018 και 310/2011.

παραγράφεται μετά από εικοσαετία από τη λήξη του έτους μέσα στο οποίο έγινε η με στενή έννοια βεβαίωσή της (σημειωτέον ότι εδώ δεν είχε χωρήσει καν το στάδιο της σε ευρεία έννοια βεβαίωσης των αξιώσεων του Ε.Φ.Κ.Α., οπότε δεν τίθεται και ζήτημα των ανωτέρω παραγραφών των περ. ε' και στ', αφού αυτές προϋποθέτουν βεβαίωση σε στενή έννοια).

60. Ωστόσο και παρά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 136 του ν. 4270/2014, περί μη παραγραφής στο διηλεκτές των αξιώσεων του Δημοσίου κατά τρίτων, έχει γίνει δεκτό (Ν.Σ.Κ. Ολ. 66/2019, σκ. 43) ότι, για λόγους ασφάλειας δικαίου και προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των οφειλετών του Δημοσίου, αν δεν προκύπτει από άλλη γενική ή ειδική διάταξη ειδικότερος χρόνος παραγραφής της σχετικής αξίωσης του Δημοσίου, τότε εφαρμόζεται η γενική διάταξη του άρθρου 249 του ΑΚ που προβλέπει 20ετή παραγραφή και αρχίζει, κατά τη διάταξη του άρθρου 251 του αυτού Κώδικα, αφότου γεννήθηκε και είναι δυνατή η δικαστική της επιδίωξη.

61. Όμως, ως προς όλους τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, άρα και τον e-Ε.Φ.Κ.Α., για τις αχρεωστήτως καταβληθείσες παροχές σε συνταξιούχους τους, ισχύει η ειδική διάταξη της περ. 2 της υποπαρ. 6 της παρ. ΙΑ του Πρώτου άρθρου του ν. 4093/2012, περί 20ετούς παραγραφής της αξίωσης, η οποία αρχίζει από την τελευταία καταβολή.

62. Εξάλλου, η ίδια ως άνω διάταξη του ν. 4093/2012, υπό την προεκτεθείσα ερμηνεία της, καταλαμβάνει από την έναρξη της ισχύος της (ήτοι από 12.11.2012, κατά το άρθρο τρίτο του ίδιου νόμου) και το τ. Ε.Τ.Α.Τ. έως και την ένταξή του στον Ε.Φ.Κ.Α. και την παύση της λειτουργίας του, ως Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, ελλείπει και άλλης διάταξης που να ρυθμίζει το ίδιο θέμα, κατά τα ήδη γενόμενα δεκτά.

63. Για το προγενέστερο, όμως, χρονικό διάστημα, ήτοι για το διάστημα από 16.03.2012 έως και την προτεραία της έναρξης ισχύος του ν. 4093/2012, τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις της 20ετούς παραγραφής του άρθρου 249 του ΑΚ. Τούτο δε, διότι, όπως έχει γίνει δεκτό (Ν.Σ.Κ. 8/2014), οι κάθε είδους αξιώσεις των ως άνω Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης έναντι τρίτων, οι οποίες δεν βεβαιώθηκαν, ούτε κατέστησαν ληξιπρόθεσμες, ώστε να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 137 του ν. 3655/2008, και για τις οποίες ελλείπει παντελώς ειδική καταστατική ή άλλη διάταξη η οποία να ορίζει διαφορετική παραγραφή, παραγράφονται μετά είκοσι χρόνια από του τέλους του έτους, κατά το οποίο γεννήθηκαν και κατέστησαν δικαστικώς επιδιώξιμες, με βάση την ανωτέρω γενική περί παραγραφής διάταξη του άρθρου 249 του ΑΚ.

64. Σημειώνεται, ότι ο Κανονισμός Οικονομικής Οργάνωσης και Λογιστικής Λειτουργίας του Ταμείου Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (Ε.Τ.Α.Τ.) – ΥΑ 13157/2573/2006 (Β'1108) - που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 68 παρ. 2 του ν. 3371/2005, ενώ

περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις για την παραγραφή των αξιώσεων των ασφαλισμένων του προς επιστροφή των αχρεωστήτως εισπραχθεισών από τον Φορέα αυτό εισφορών, καθώς και τον συμψηφισμό των επιστρεφόμενων από την αιτία αυτή ποσών, σε περίπτωση που ο δικαιούχος τούτων είναι και οφειλέτης του Ε.Τ.Α.Τ., ωστόσο δεν περιέχει και αντίστοιχες διατάξεις αναφερόμενες ειδικώς στο θέμα της παραγραφής των αξιώσεων του Ε.Τ.Α.Τ. για τις αχρεωστήτως καταβληθείσες εκ μέρους του παροχές, σε βάρος του λήπτη αυτών - συνταξιούχου του και, ως εκ τούτου, τυγχάνουν εφαρμογής οι γενικές ως άνω περί παραγραφής διατάξεις των άρθρων 249 και 251 ΑΚ (Ν.Σ.Κ. 8/2014).

65. Περαιτέρω και όσον αφορά στην παραγραφή των αξιώσεων των ασφαλισμένων των Ε.Φ.Κ.Α. και τ. Ε.Τ.Α.Τ. προς επιστροφή σε αυτούς των αχρεωστήτως καταβληθεισών εκ μέρους τους στους εν λόγω Φορείς εισφορών και στη δυνατότητα ή μη συμψηφισμού των επιστρεπτέων ποσών, στην περίπτωση που ο δικαιούχος τους είναι και οφειλέτης ποσών από αχρεωστήτως καταβληθείσες σε αυτόν παροχές από τους ανωτέρω Φορείς, η δυνατότητα επιστροφής των εισφορών αναγνώρισης, με τις οποίες εξαγοράσθηκαν παρά το νόμο πλασματικά έτη ασφάλισης στο Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., προϋποθέτει, καταρχάς, και όπως προεκτέθηκε, την ανάκληση ως παράνομων των σχετικών αποφάσεων του Δ.Σ. του τ. Ε.Τ.Α.Τ., και συνακολούθως την αναζήτηση των καταβληθεισών στον ενδιαφερόμενο προσυνταξιοδοτικών παροχών.

66. Στη συνέχεια, και ενόψει του ότι οι εισφορές αναγνώρισης θα έχουν καταστεί επιγενομένως αχρεώστητες και επιστρεπτέες στον ασφαλισμένο που τις κατέβαλε, δεν τίθεται ζήτημα παραγραφής τους, επειδή καθίστανται αχρεώστητες επιγενομένως, δηλαδή γεννώνται από την έκδοση των ανακλητικών πράξεων.

Πάντως, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 137 παρ. Β περ. 1 του ν.3655/2008, η παραγραφή αξιώσεων κατά των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης από αχρεωστήτως εισπραχθείσες ασφαλιστικές εισφορές ορίζεται σε πέντε (5) έτη και αρχίζει από το τέλος του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο γεννήθηκαν και μπορούν να επιδιωχθούν δικαστικά. Εξάλλου, με τα άρθρα 23 και 25 του Κανονισμού Οικονομικής Οργάνωσης και Λογιστικής Λειτουργίας του ΕΦΚΑ (ΥΑ Φ.ΕΦΚΑ/οικ. 22424/861/2017) και 9 και 11 του Κανονισμού Οικονομικής Οργάνωσης και Λογιστικής Λειτουργίας του Ταμείου Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (Ε.Τ.Α.Τ.) (ΥΑ 13157/2573/2006), ορίζεται ομοίως 5ετής παραγραφή των αχρεωστήτως καταβληθεισών εισφορών τόσο για τον Ε.Φ.Κ.Α. όσο και για το τ. Ε.Τ.Α.Τ. αντίστοιχα, η οποία αρχίζει από τη λήξη του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο καταβλήθηκαν οι εισφορές αυτές, εντός δε του χρονικού αυτού διαστήματος χωρεί και ο συμψηφισμός τους με τυχόν οφειλές του συνταξιούχου προς το Φορέα.

67. Ειδικότερα, και όσον αφορά στον συμψηφισμό των εισφορών προς τον Ε.Φ.Κ.Α. (και ήδη ε-Ε.Φ.Κ.Α.) τυγχάνουν εφαρμογής το άρθρο 104 του ν. 4387/2016, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από τότε που ίσχυσε με το άρθρο 15 του ν. 4488/2017, καθώς και η

εκδοθείσα, κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 αυτού, ΥΑ Δ.15/ΔΑ/90598/2021, που ρυθμίζουν τα σχετικά με την επιστροφή των αχρεωστήτως εισπραχθεισών εισφορών ζητήματα στους δικαιούχους τους και τον συμψηφισμό τους με οφειλές¹³ των δικαιούχων προς τον ε-Ε.Φ.Κ.Α., ρυθμισμένες ή μη, καθώς και την άτοκη επιστροφή των εισφορών στους δικαιούχους τους, σε περίπτωση ανυπαρξίας τέτοιων (δυναμένων να συμψηφισθούν) οφειλών ή όταν προκύπτει, μετά τον συμψηφισμό, υπόλοιπο αποδοτέο σε αυτούς.

68. Σύμφωνα δε με τα οριζόμενα στο εδάφιο α' της παρ. 1 του άρθρου 4 της ανωτέρω υπουργικής απόφασης, οι ρυθμίσεις της αναφορικά με τον συμψηφισμό και τα της διαδικασίας του εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις που προκύπτει επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών και η σχετική αξίωση έχει γεννηθεί ή θα γεννηθεί μετά την 01.01.2017, άρα εφαρμόζονται και στη προκείμενη περίπτωση, κατά την οποία δεν έχει γεννηθεί ακόμη η αξίωση του Ζ.Κ. για την επιστροφή των εισφορών τις οποίες αυτός κατέβαλε στο τ. Ε.Τ.Α.Τ. για την αναγνώριση των επίμαχων πλασματικών χρόνων, η οποία (γέννηση της αξίωσής του) θα προκύψει οπωσδήποτε μετά την ανωτέρω ημεροχρονολογία (01.01.2017), ήτοι ευθύς ως εκδοθούν οι σχετικές πράξεις του ε.Ε.Φ.Κ.Α., με τις οποίες θα ανακαλούνται οι παράνομες αποφάσεις του τ. Ε.Τ.Α.Τ. (βλ παρ. 49 παρούσας)

69. Κατά συνέπεια τούτων, στην εξεταζόμενη υπόθεση, ο ε-Ε.Φ.Κ.Α., ως καθολικός διάδοχος του ενταχθέντος σε αυτόν τ. Ε.Τ.Α.Τ., που έχει υπεισέλθει, κατά το άρθρο 70 παρ. 1 του ν. 4387/2016, στα πάσης φύσεως δικαιώματα και υποχρεώσεις του τελευταίου, θα εκδώσει τις σχετικές με την ανάκληση πράξεις, ενώ θα είναι επίσης ο Οργανισμός που θα καταλογίσει σε βάρος του Ζ.Κ., ως λήπτη, (και ήδη δικού του, κατ' άρθρο 55 παρ. 1 του ν. 4387/2016, συνταξιούχου) το σύνολο των αχρεωστήτως και μη παραγεγραμμένων, κατά τα ως άνω, καταβληθεισών σε αυτόν και από τους δύο Φορείς παροχών, συμψηφίζοντας ταυτοχρόνως και τις επιστρεπτές σε αυτόν εισφορές ή επιστρέφοντας, σε περίπτωση που υφίσταται υπόλοιπο μετά τον συμψηφισμό, άτοκα το προκύπτον ποσό, κατόπιν όμως υποβολής εκ μέρους του Ζ.Κ. σχετικού αιτήματος (άρθρο 104 παρ. 1 περ. α' του ν. 4387/2016 και άρθρα 1 παρ. 1 εδάφ. γ' και 2 περ. α' της ΥΑ Δ.15/ΔΑ/90598/2021).

70. Περαιτέρω, η αναζήτηση από τον ε-Ε.Φ.Κ.Α. των καταβληθέντων, με βάση τις ανακλητέες διοικητικές πράξεις, στον συνταξιούχο του ερωτήματος ποσών προσυνταξιοδοτικών παροχών, ως αχρεωστήτων, είναι υποχρεωτική για όλο το χρονικό διάστημα που οι πράξεις αυτές ίσχυσαν, διότι η ανάκλησή τους, ανατρέχει στο χρόνο έκδοσής τους, οπότε και θεωρούνται νομικώς ως ουδέποτε εκδοθείσες. Προς τούτο, η

¹³ Η αναφορά αυτή είναι γενική και προφανώς καταλαμβάνει τις κάθε είδους «οφειλές» του ασφαλισμένου ή συνταξιούχου προς τον Ε.Φ.Κ.Α., άρα και τις επίμαχες που έχουν δημιουργηθεί από αχρεωστήτως καταβληθείσες στον ασφαλισμένο του ερωτήματος παροχές.

Διοίκηση του Φορέα, μετά την ανάκληση των παρανόμων αποφάσεων περί αναγνώρισης από τον Ζ.Κ. των επίμαχων πλασματικών χρόνων, καθώς και της απόφασης δυνάμει της οποίας χορηγήθηκαν σ' αυτόν προσυνταξιοδοτικές παροχές από 16.03.2012 και στο εξής, στην οποία θα προβεί κατά δέσμια αρμοδιότητα των οργάνων της, οφείλει να αναζητήσει από τον ανωτέρω συνταξιούχο, κατ' επίκληση των εφαρμοστέων εν προκειμένω διατάξεων της περ. 2 της υποπαραγράφου 6 της παραγράφου ΙΑ του πρώτου άρθρου του ν. 4093/2012, την επιστροφή του συνόλου του υπολοίπου, μετά τον συμψηφισμό του ποσού των καταβληθεισών αχρεωστήτως σε αυτόν παροχών, ανεξαρτήτως της υπαιτιότητάς του ή μη, βάσει των αντικειμενικών αποκλειστικά στοιχείων της αχρεώστητης καταβολής. Σημειώνεται ότι, μετά τη θέση σε ισχύ της ως άνω ειδικής διάταξης και τη ρητή πρόβλεψη αυτής για αναζήτηση των αχρεωστήτως καταβληθεισών παροχών ανεξαρτήτως υπαιτιότητας του λήπτη (βλ. αιτιολογική έκθεση του νόμου στην οποία αναφέρεται ρητά¹⁴), κάμπτεται η διαπλασθείσα από τη νομολογία και ισχύουσα στο δίκαιο κοινωνικής ασφάλισης γενική αρχή, σύμφωνα με την οποία αποκλείεται η αναζήτηση περιοδικών ασφαλιστικών παροχών που εισπράχθηκαν από τον συνταξιούχο παρανόμως, πλην καλοπίστως, μετά την πάροδο ικανού χρόνου από την είσπραξή τους, λόγω των απρόβλεπτων οικονομικών συνεπειών που συνεπάγεται το μέτρο αυτό σε βάρος του ενώ, αντιθέτως, επιβάλλεται η εν λόγω αναζήτηση, αν το διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ της είσπραξης και της αναζήτησης είναι μικρό, εκτός εάν αυτός που έχει εισπράξει τις χρηματικές ασφαλιστικές παροχές, παρανόμως μεν πλην καλόπιστα, επικαλεστεί και αποδείξει ότι η επιστροφή τους στον συνταξιοδοτικό του Φορέα (εν προκειμένω στον Ε.Φ.Κ.Α.), θα επιφέρει σε βάρος του απρόβλεπτες και δυσμενείς για τη διαβίωσή του συνέπειες και σε κάθε περίπτωση η αναζήτηση των ποσών αυτών και πέραν του ευλόγου χρόνου επιτρέπεται με την συνδρομή δόλου (ΣΤΕ 2998/2019, 3146, 1138/2017, κ.α.). Κατά συνέπεια, η αναζήτηση των αχρεωστήτως καταβληθεισών παροχών σε συνταξιούχους των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας (συμπεριλαμβανομένου σε αυτούς και του Ε.Φ.Κ.Α.), μπορεί να γίνει εντός 20ετίας από την τελευταία καταβολή και δη ανεξαρτήτως της υπαιτιότητας των λαβόντων.

71. Ως προς το ανωτέρω ειδικά ζήτημα της αναζήτησης από τον e-Ε.Φ.Κ.Α. γενικώς, αλλά και κατ' εφαρμογή των διατάξεων της περ. 2 της υποπαραγράφου 6 της

¹⁴ «Με την προτεινόμενη διάταξη καθορίζεται ότι το δικαίωμα των ασφαλιστικών οργανισμών αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας να αναζητήσει αχρεωστήτως καταβληθείσες παροχές, ανεξαρτήτως της υπαιτιότητας του λαβόντος, υπόκειται σε εικοσαετή παραγραφή. Σε όλα σχεδόν τα ασφαλιστικά ταμεία, σε αρκετές περιπτώσεις, έχουν χορηγηθεί χρηματικές παροχές αχρεωστήτως, είτε με υπαιτιότητα των προσώπων που έλαβαν τις παροχές, είτε καλόπιστα, για μεγάλο χρονικό διάστημα που υπερβαίνει σε αρκετές περιπτώσεις τη δεκαετία ... Για την διαφύλαξη των συμφερόντων των ασφαλιστικών φορέων, κρίνεται απαραίτητο να μπορούν να αναζητήσουν σε χρονικό διάστημα έως 20 έτη (αντί 10 ετών που μέχρι τώρα ίσχυε π.χ στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) τις αχρεωστήτως καταβληθείσες παροχές».

παραγράφου ΙΑ΄ του πρώτου άρθρου του ν. 4093/2012, των αχρεωστήτως καταβληθεισών στον εν λόγω συνταξιούχο Ζ.Κ. ασφαλιστικών παροχών, μειωθήσαν οι Γεώργιος Κανελλόπουλος, Νίκη Μαριόλη, Αντιπρόεδροι του Ν.Σ.Κ, Αικατερίνη Γαλάνη και Θεόδωρος Ράπτης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους (ψηφοί 4), με την γνώμη των οποίων συντάχθηκε και ο εισηγητής της υπόθεσης Παναγιώτης Αντ. Δούκας, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο), οι οποίοι διατύπωσαν την εξής γνώμη: Η αναζήτηση του απομείναντος, μετά τον συμψηφισμό, υπολοίπου των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών από τον ανωτέρω συνταξιούχο είναι, καταρχήν, υποχρεωτική, εάν η Διοίκηση του Φορέα, κατά την αποκλειστική της αρμοδιότητα, εκτιμήσει ότι συντρέχει δόλος στο πρόσωπό του. Η Διοίκηση του Φορέα δύναται να μην προβεί σε αναζήτηση και καταλογισμό των ήδη αχρεωστήτως καταβληθέντων χρηματικών ποσών, μόνον εφόσον, μετά από την εκτίμηση από αυτήν των πραγματικών περιστατικών και κάθε χρήσιμου σχετικού στοιχείου διαπιστώσει σωρευτικά ότι: α) ο ανωτέρω συνταξιούχος εισέπραξε τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά καλόπιστα και άνευ της συνδρομής στο πρόσωπό του δόλου και β) από την επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και ενόψει της προσωπικής, οικογενειακής και οικονομικής κατάστασής του υφίσταται κίνδυνος δημιουργίας σ' αυτόν ανυπερέβλητων οικονομικών δυσχερειών με άμεση δυσμενή επίδραση στα μέσα διαβίωσης του ίδιου και της οικογενείας του, δεδομένου ότι από την έναρξη της καταβολής τους μέχρι σήμερα έχει παρέλθει πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα. Εάν, πάντως, η Διοίκηση του Φορέα, στην αποκλειστική αρμοδιότητα της οποίας ανήκει η ευθύνη χειρισμού της παρούσας υπόθεσης, αμφιβάλλει κατά την εκτίμηση και την υπαγωγή των πραγματικών στοιχείων αυτής, αν δηλαδή αυτά πληρούν πράγματι τις προϋποθέσεις εφαρμογής των ως άνω κριτηρίων για την αναζήτηση και επιστροφή των επίμαχων χρηματικών ποσών, λόγω δυσχέρειας της απόδειξης συνδρομής τους, τότε πρέπει να καταλογίσει τα αχρεωστήτως καταβληθέντα χρηματικά ποσά σε βάρος του προαναφερθέντος συνταξιούχου, ώστε η τελική κρίση για τη νομιμότητα της αναζήτησης των εν λόγω ποσών, να τεθεί ενώπιον του αρμοδίου Δικαστηρίου, στο οποίο μπορεί αυτός να προσφύγει (πρβλ. Ν.Σ.Κ.Ολ 69/2022).

72. Περαιτέρω, κατά την ομόφωνη γνώμη της Ολομέλειας, στο σκέλος εκείνο του τέταρτου ερωτήματος που αφορά στο εάν, αντί της επιστροφής των εισφορών αναγνώρισης στον Ζ.Κ., μπορούν να χρησιμοποιηθούν αυτές, κατ'αναλογία των γενομένων δεκτών με τη γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ., με αριθμό 87/2014, για προσαύξηση του χρόνου ασφάλισής του ο οποίος λήφθηκε υπόψη για την λαμβανόμενη από αυτόν προσυνταξιοδοτική παροχή, προσήκει αρνητική απάντηση, αφού κατά τις ως άνω κοινές παραδοχές, οι αναγνωριζόμενοι χρόνοι, με βάση τις παρεχόμενες από το άρθρο 22 του Καταστατικού του τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. δυνατότητες, δεν μπορούν, κατά την δοθείσα ως άνω ερμηνεία στις διατάξεις των άρθρων 7 παρ. 7 και 10 παρ. 2 του ίδιου Καταστατικού, να

χρησιμοποιηθούν για την προσαύξηση της σύνταξης των ασφαλισμένων του τ. Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., αλλά μόνο για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος τούτων, εξαιρουμένου μόνο του χρόνου σπουδών κατά την παρ. 5 του άρθρου 22 του εν λόγω Καταστατικού.

Απάντηση

73. Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, στα ερωτήματα που υποβλήθηκαν, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Β' Τακτική Ολομέλεια) γνωμοδοτεί, ως ακολούθως:

α) Στην περίπτωση του Ζ.Κ., δεν τυγχάνουν εφαρμογής για την αναγνώριση των πλασματικών χρόνων τέκνων και κενών διαστημάτων οι διατάξεις των άρθρων 10 του ν. 3863/2010 και 39 και 40 του ν. 3996/2011, ούτε αμέσως, ούτε και εμμέσως, βάσει άρθρου 22 παρ. 1 εδάφιο ε' ή άλλων διατάξεων του Καταστατικού του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε., το δε τ. Ε.Τ.Α.Τ. μη νόμιμα, με τις με αριθμό 809/247ηςΣυν./07.09.2011, 845/249ηςΣυν./01.11.2011 και 1012/261Συν./04.04.2012 αποφάσεις του, προέβη στην αναγνώριση τέτοιων πλασματικών χρόνων και στη χορήγηση στον ανωτέρω συνταξιούχο προσυνταξιοδοτικής παροχής, πριν τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας του (ομόφωνα).

β) Το τ. Ε.Τ.Α.Τ. (νυν ε-Ε.Φ.Κ.Α.) δεν οφείλει να καταβάλει επίδομα τέκνων στον εν λόγω συνταξιούχο, δεδομένου ότι αυτός είναι μεν άγαμος γονέας που είχε αναγνωρίσει με δικαστική απόφαση δύο τέκνα, όμως δεν έχει την επιμέλειά τους (ομόφωνα).

γ) Για την επιστροφή των εισφορών αναγνώρισης, με τις οποίες εξαγοράσθηκαν από τον Ζ.Κ. τα προαναφερθέντα πλασματικά έτη ασφάλισης, χωρίς να προβλέπεται από την κείμενη κοινωνικοασφαλιστική νομοθεσία, προϋποτίθεται η ανάκληση, ως παράνομων, των ως άνω αποφάσεων του τ. Ε.Τ.Α.Τ. περί αναγνώρισης σ' αυτόν πλασματικού χρόνου ασφάλισης και χορήγησης προσυνταξιοδοτικής παροχής πριν τη συμπλήρωση του 50ου έτους της ηλικίας του. Η ανάκληση αυτή είναι υποχρεωτική και συνεπάγεται, καταρχήν, τον καταλογισμό σε βάρος του Ζ.Κ. των παροχών οι οποίες του καταβλήθηκαν βάσει των ανακλητέων πράξεων και στη συνέχεια, επειδή αντίστοιχα οι εισφορές αναγνώρισης τις οποίες αυτός κατέβαλε θα έχουν καταστεί επιγενομένως αχρεώστητες και, ως εκ τούτου, επιστρεπτές, πρέπει αυτές να συμψηφιστούν με τις καταλογισθείσες παροχές (ομόφωνα).

δ) Όσον αφορά ειδικά την αναζήτηση από τον ε-Ε.Φ.Κ.Α. των καταβληθεισών στον Ζ.Κ., αχρεωστήτως, παροχών οι οποίες τυχόν απομένουν, μετά τον συμψηφισμό με τις αχρεωστήτως καταβληθείσες εκ μέρους του εισφορές αναγνώρισης, αυτή είναι υποχρεωτική, ανεξάρτητα από το χρόνο της καταβολής τους και της υπαιτιότητάς του ή μη, βάσει των αντικειμενικών και μόνο στοιχείων της αχρεώστητης καταβολής (κατά πλειοψηφία).

ε) Οι αχρεωστήτως καταβληθείσες από τον Ζ.Κ. εισφορές για εξαγορά πλασματικών ετών

δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για προσαύξηση του χρόνου αυτού επί της χορηγούμενης προσυνταξιοδοτικής παροχής (ομόφωνα).

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 09-01-2023

Η Πρόεδρος

EVGENIA VELONI

Ψηφιακά
υπογεγραμμένο από
EVGENIA VELONI
Ημερομηνία:
2023.01.09 11:09:01
EET

Ο Εισηγητής

PANAGIOTIS DOUKAS

Ψηφιακά υπογεγραμμένο από
PANAGIOTIS DOUKAS
Ημερομηνία: 2023.01.09
11:04:01 EET

Ευγενία Βελώνη

Πρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Παναγιώτης Δούκας

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.